

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.361

Krvava borba v Španiji na vrhuncu:

V nekaj dneh bo prišlo do odločitve

V ofenzivi na Guadalajaro je nastal zastoj, ki so ga vladne čete izkoristile za utrditev svojih novih postojank — Borbe se vodijo 20 km pred mestom

PARIZ, 13. marca. r. V teku včerajšnjega dne so frankovci skupno z italijanskimi četami nadaljevali svojo ofenzivo na fronti pri Guadalajari. Njihovo prodiranje pa nima več onega, za vladne čete tako grozečega obsega, kakor so to poročale agencije Stefani, Havas in Francov glavni stan v Salamanci. Klin njihove vojske še ni na pet kilometrov blizu Guadalajare, kakor so sprva vedele povedati razne vesti, marveč je trenutno še vedno nekoliko severno od Torije, v bližini sela Triheke, to je okrog 20 km daleč od Guadalajare.

Vsa prizadevanja upornikov so v teku včerajšnjih borb šla za tem, da v tem klinu razširijo bočno fronto. V tem cilju je njihovo desno krilo napadalo južno od La Tobe ter zavzelo kraje Vegvilas, Monasterio, Corogluo in Membrileru. Na ta način se je fronta, ki je imela prej obliko ostrega kota, čijega kraki so se naslanjali na La Taboru in na Arhesilas, pretvoril v obliko topega kota med Corogluodom, Torihom in Brichueto.

To svojo akcijo frankovci sedaj izpopolnjujejo z akcijo proti Las Rozasu zapadno od Madrida v namenu, da osvoje železniško progo pri Fuenkarali, s čimer bi se odprta oblegovalnega obroča zmanjšala.

Razširjenju bočne fronte pa je znatno zaustavilo prodiranje frankovcev proti Madridu. Vladne čete so tako pridobile na času ter zbrale nove rezerve in utrdile svoje postojanke pri Guadalajari. Prihodnji dnevi bodo odločili, kdo izmed obeh nasprotnikov bo prvi dosegel svoj cilj. Takrat se bo še le videlo, ali se bo italijanski klin prej prebil skozi Guadalajaro predno se bodo mogli republikanci zadostno utrditi, ali pa bodo republikanske čete poprej utrdile svoje položaje in zaustavile vsako nadaljnje prodiranje Italijanov in frankovcev.

Pri teh operacijah igra vreme zelo važno vlogo. Neprestano deževje ter naraščanje rek Jarame, Manzanaresa in Henaresa gre zelo v prilog vladnih čet. Na vsak način je zastoj v francovski ofenzivi in neugodno vreme v znatni meri izboljšalo sicer že kritični položaj madridskih braniteljev.

Republikansko vojno poročilo

Madrid, 13. marca. AA. Dopoldne okoli 10. so nacionalistične baterije začele obstreljevati Madrid. Granate so padale v razne okraje prestolnice. Ema granata je priletela v prostore neke zavarovalnice. Koliko človeških žrtev je terjala, še ni znano.

Odbor za obrambo Madrida poroča v svojem današnjem komunikatu, da so republikanske čete v univerzitetnem oddelku s hudimi eksplozivnimi umetile postopje kmetijske šole, ki je bilo v posesti upornikov. V razvalinah je našlo smrt mnogo upornikov. Pri Guadalajari se napad upornikov, podprt z močnim italijanskimi oddelki, še vedno nadaljuje. Republikanske čete se s podporo topništva in letalstva hudo upirajo.

Iz nacionalističnega tabora

Avila, 13. marca. AA. Vladne čete, so skušale v zadnjih bojih v madridskem vseučiliškem okraju izvršiti napad istočasno na dveh točkah. Podoben napad so skušale izvršiti tudi včeraj pri Jarami. Te

napade so pripravile s hudim topniškim ognjem, nato pa so z minami skušale porušiti objekte, ki so jih hotele nato zavzeti. Napadi se niso posrečili in tudi škoda ni tolikšna, kakor so vladne čete pričakovale. Tako je bil v univerzitetnem okraju njihov cilj zavzetje centralne klinike, toda vzdlic topniškemu ognju in minam se jim je ni posrečilo zavzeti. Vladne čete so se z velikimi izgubami umaknile.

Huda borba za Oviedo

Valencia, 13. marca. o. Za Oviedo se razvijajo novi hudi boji. Nacionalistični oddelki so trikrat zaporedno napadli republikanske postojanke zlasti pri Oviedu-Gradu, kjer so nameravali prebiti republikanski jekleni obroč okrog mesta, vsakokrat pa so bili odbiti z velikimi izgubami.

Republikanci so ohranili svoje postojanke okrog mesta, v mestu samem pa se še nadalje bore za vsak okraj posebej. Polkovnik Aranda se po teh vesteh nahaja v vedno bolj obupnem položaju.

Nov protest vlade v Valenciji

Madrid, 13. marca. o. Španija seja valencijske vlade je bila posvečena italijanski intervenciji v Španiji. Sklenjeno je bilo, da bo republikanska vlada vnovič protestirala pri Društvu narodov in londonskem nevtralnem odboru zaradi italijanskega in nemškega postopanja, ki dokazuje, da sta obe fašistični državi kršili tudi najnovejše svačeno sprejete obveznosti. Zunanji minister Del Vayo namerava v protestni noti podati nedvoumne dokaze o najnovejših znamenjih fašistične intervencije v korist nacionalistov in proti zakoniti republikanski vladi v Španiji.

Protinapad vladnih čet pri Guadalajari

Madrid, 13. marca. AA. Havas: Odbor za obrambo Madrida je objavil sporočilo ob 22. uri: Na osrednji fronti, posebno pri Guadalajari so naše čete prešle v protinapad. Naše čete so tam ujele sovražno topniško baterijo. Kljub slabemu vremenu je naše letalstvo tako dobro bombardiralo sovražne postojanke, da mu je general Miaja čestital.

Odstop načelnika generalnega štaba

MADRID, 13. marca. AA. Havas: Načelnik oddelka v vojnem ministruvju general Martinez Cabrero je odstopil Generala je poprej postavil na položaj vrhovni obrambni svet. Zato je general poslal njemu svojo ostavko. Za načelnika generalštabnega oddelka je bil imenovan podpolkovnik Vicente Royo, ki je bil doslej načelnik štaba v poveljstvu srednje armade.

Vedno novi dokazi

MADRID, 13. marca. AA. Havas: V jasnih nočeh dne 11. in 12. marca so vladne čete ujele 9 italijanskih vojakov in zaplenile štiri oklopne avtomobile italijanskega izvora. Na njih so našli zelo dragocene podatke. Našli so na njih tudi karte generalnega štaba in na njih so našli tudi dragocene podatke, da se italijanska fašistična divizija nahaja v Španiji že od sredine preteklega meseca.

Dokazni film

BARCELONA, 13. marca. AA. Havas: Včeraj so posneli za film jetnike tuje narodnosti in sicer 3 Marokance, 5 Italijanov in 2 Nemce. Republikanska vlada bo poslala ta film v inozemstvo, da se tako dokáže, da so bile vladne obtožbe o vmešanju tujih držav popolnoma resnične.

Italija, Nemčija in zapadni pakt

Rim in Berlin bi rada zrušila francosko-ruski pakt in dobila svobodne roke

LONDON, 13. marca. Neuradno poročajo, da je glavna vsebina nemškega odgovora v naslednjih točkah: 1) N. Nemčija je pripravljena pogajati se o novem zapadnem paktu, ako ne bo zvezan z čenevskim sankcijskim sistemom. 2) Ako se istočasno pakt med Francijo in Sovjetsko unijo tako izpremeni, da ne bo naperjen proti Nemčiji in da ne bo večavol avtomatične sankcije po čenevskem načinu. 3) Izpremembe v starem paktu četvorice. 4) Varnost Belgije naj se zajamči s posebnim statutom ali pa z direktnimi dogovori interesiranih držav z Belgijo. 5) Nemčija ne bo sprejela nobenega pakta, ki bi istočasno veljal za vzhodno Evropo.

V londonskih diplomatskih krogih izjavljajo k temu, da bi takla vsebinska nota do-

kazala, da se dosedanja zunanja politika nemške vlade ni nič spremenila. Revizija ruskega pakta za Francijo ne prihaja v poštev in tudi ostale pogoje nemške note se morejo le težko izpolniti.

RIM, 13. marca. AA. Havas: Italijanski odgovor, ki je bil včeraj izročen angleškemu veleposlaniku Drummondu, je precej dolg. Dva poučeni krogi ne marajo dajati izjav se vendarle izve, da ta odgovor italijanske vlade še ni dokončen, toda italijanska vlada hoče s tem pokazati, da hoče sodelovati pri organizaciji miru. Posebno interes Anglije in Francije na emi in Italije in Nemčije na drugi strani. Posebno ee dela na tem, da bi se sprajili v sklad se podčrtava, da Italija tudi pojasnjuje svoje ugovore proti pogodbi, ki veže Francijo in sovjetsko Rusijo.

Nad 5 milijard v enem dnevu

Ogromen uspeh francoskega posojila za državno obrambo

PARIZ, 13. marca. AA. Havas: Finančno ministrstvo objavlja: Posojilo, ki se je zjutraj začelo podpisovati, je bilo pokrito v teku dneva in ob 17. uri je bilo podpisano že nad 5 milijard, dasi se še ne ve za podrobnosti vpisanih vsot, ki so bile včeraj povsod podpisane. Mnogo bank je že proti koncu dopoldneva moralo zapreti okena, ker je zmanjkalo bonov za podpis. Zaradi tega sijajnega odziva proučuje finančno ministrstvo možnost, da bi se dovolil podpis tudi tistim, ki niso prišli pravočasno k blagajnam, pa bi vendar radi sodelovali pri podpisu posojila.

Drugi obrok posojila za narodno obrambo bo predložen v podpis v torek ali v sredo.

Ta obrok posojila bo znašal 2 in pol milijarde.

PARIZ, 13. marca. AA. Havas: Finančni minister Vincent Auriole je sprejel novinarje in jim prečital uradno poročilo, ki pravi, da je bilo notranje posojilo za narodno obrambo podpisano do 17 ure popoldne. V manj kot 8 urah je bilo posojilo krito.

Finančni minister je prejel pooblastilo, da lahko razpiše drugi del posojila za v torek, ker prebivalstvo po vaseh in oddaljenih krajih ni bilo pravočasno obveščeno o prvem roku tega posojila in bo lahko sodelovalo tudi onako tako pri notranjem posojilu.

Belgija

ne da svojih kolonij

BRUSELJ, 13. marca br. Na banketu belgijsko ameriškega trista je imel svoj min. predsednik Van Zeeland govor, v katerem se je bavil z nemškimi kolonijскими zahtevami in z delom odbora Društva narodov za novo razdelitev surovin. Van Zeeland je v svojem govoru naglasil, da Belgija nikdar ne bo dopustila, da bi se kratile njene pravice in da bi se ji odvzele njene sedanje kolonije. Posebno odklanja Belgija vsako izpremembo v pogledu belgijskega Konga, ki je in ostane nedotakljiva last Belgije.

Socialno skrbstvo v novem ljubljanskem

proračunu

Proračun izdatkov za socialno skrbstvo je v novem ljubljanskem proračunu povečan v primeri z dosedanjim proračunom za 1.600.000 Din in znaša 6.120.000 Din. Gotovo je poziraviti prizadevanje, da se za socialno skrbstvo zagotovijo vsi oni krediti, ki so nujno potrebni, da se pomaga onim, ki so pomoči potrebni, saj mora biti socialno skrbstvo ena prvih nalog občinskega gospodarstva. Pri pregledavanju posameznih postavk pa se ne moremo ubrati niti vtisa, da pri sestavi tega proračuna ni bila merodajna zgolj skrb za one, ki so najbolj bedni in pomoči najbolj potrebni. Zlasti je sumljivo, da v tem poglavju proračuna v nasprotju s prejšnjimi leti niso navedene nikake ustrežajoče postavke iz proračuna za leto 1936/37, tako da ni mogoče pregledati, katere postavke so zvišane in katere znižane. Treba je vzeti v roke proračun za l. 1936/37 s pojasnilni in primerjati postavko za postavko. Tako primerjava pa nas dovede do zanimivih ugotovitev.

Gotovo najvažnejši del proračuna za socialno skrbstvo so izdatki za starostno skrbstvo. Novi proračun predvideva v ta namen znesek 1.770.000 Din nasproti znesku 1.823.000 Din v proračunu za leto 1936/37. (1.666.900 Din plus 156.100 Din za priključene občine). Proračun zavešča za onemogle je sicer povečan od 755.000 na 806.000, toda to povečanje je nastalo le zaradi tega, ker je vnesena nova postavka za hrano dijakom ter otroškim zavetiščem v višini skoro 86.000 Din, tako da v resnici ta postavka ni prav nič povišana.

Značilno so tudi spremembe glede bolniškega skrbstva. Izdatki za oskrbene stroške v bolnicah, ki so za l. 1935/36 znašali v proračunu stare Ljubljane 350.000 Din in so bili v proračunu za l. 1936/37 znižani na 315.000 Din (250.000 Din za staro Ljubljano in 65.000 Din za priključene občine), se v novem proračunu nadalje znižajo na 200.000 Din. Na drugi strani pa je povišana postavka za podpore bolnikom od 195.000 Din na 220.000 Din. Torej zmanjšanje izdatkov za zdravljenje v bolnicah in povečanje izdatkov za pomoč bolnikom na domu, kjer kontrola glede resnične potrebe ni tako lahka. V celoti torej tudi izdatki za bolniško skrbstvo niso prav nič povečani.

Povečanje se nanaša le na mladinsko skrbstvo in delavsko skrbstvo. Izdatki za mladinsko skrbstvo znašajo v novem proračunu 2.468.000 Din, medtem ko znašajo v starem proračunu 1.389.000 Din. To povečanje je nastalo predvsem zaradi nove postavke 500.000 Din za gradnjo dnevnega zavetišča v Trnovem, za katero je vnesen tudi prispevek Vincencijevi konferenci v višini 18.000 Din. (V celoti dobi Vincencijeva konferenca za vzdrževanje otroških zavetišč 130.000 Din). Redne podpore za mladinsko skrbstvo so povišane od 436.000 na 500.000 Din, izredne podpore, obleka in obutev, podpore za šolske potrebščine in za mleko v solah od 144.000 na 155.000 Din, izdatki za vzdrževanje dnevnih zavetišč se povišajo od 207.000 na 448.000 Din, izdatki za počitniške kolo nje pa od 130.000 na 150.000 Din.

Znatno povišanje vidimo tudi pri izdatkih za podpore delavcem, in sicer od 289 tisoč na 510 tisoč Din. Podroben pregled izdatkov iz tega poglavja nam torej kaže zanimivo okolnost, da so povišane zlasti postavke za podpore ali za slične izdatke, kjer so, kakor znan, možne marsikateri zlorabe. Važno bo torej predvsem, kako se bodo te podpore delile. Če se ne bodo delile po stvarnih potrebah prosičev, ne bo dosežen oni namen, ki mu mora služiti socialno skrbstvo, kajti ni vse socialno skrbstvo, kar se prika, zaje pri tem naslovom.

Velikonočna konjunktura na trgu

Ljubljana, 13. marca.

Na velikonočne praznike smo se začeli zelo zgodaj pripravljati. Danes je bil živilski trg tako dobro založen kakor da je še le teden dni do velike noči. Velikonočna konjunktura se v resnici že začenja.

Na veliko noč so nas prej začeli opozarjati mesarji z vabljivo gnačjo. Zdaj je od dne do dne več prekanjenega mesa naprodaj, ki ga sicer gospodinje doslej še niso kupovale. Letošnja velika noč je ponesrečena, ker je ob koncu meseca, a kljub temu jo hočejo meščani dostojno proslaviti. Gospodinje zdaj že lahko delajo proračune, ker se cene ne bodo več spreminjale. Gnjat je približno po isti ceni, kakor je bila lani, in sicer od 16 do 22 Din kg. Tudi drugo meso ima letos približno enako ceno kakor lani, vendar je sveže prašičje meso precej drago, po 14 do 18 Din kg.

Zelenjadni trg je bil danes bolj založen kakor prejšnji tržni dan. Branjevci so dobro založeni z goriško in dalmatinsko salato. Goriška salata je po 8 do 10 Din kg, dalmatinska pa po 6 do 8 Din. Trg je dobro založen tudi z domačo zelenjavo, pač zaradi millega vremena.

Da se bliža velika noč, se pa najbolje počuna na perutninskem trgu, kjer je bil danes pravi naval, kakršnega ni bilo že dolgo. Zaradi tega so se jajca zelo pocenila v primeri s prejšnjimi cenami. Danes so bila že po 50 par svežih, toda drobna. V splošnem pa so jih prodajali po 16 do 18 komadov za 10 Din. Zelo mnogo je pa bilo tudi že perutnine, ki se še v splošnem ni podražila, a vse kaže, da bo čez teden že dražja. Kokoši so po 15 do 22 Din komad. Piščanec je malo. Danes je bilo precej maklane perutnine, ki je šla precej v denar. Sekane kokoši so bile po 20 Din, piške pa po 22 Din.

Prodajalec butar so zopet prestavili k stolnici. Danes jih je bilo mnogo več, kakor prejšnje dni, ker so pričakovali, da bo boljša kupčija zaradi tržnega dne.

Sorzna poročila.

Curth, 13. marca. Beograd 10, Paris 20.14, London 21.44, New York 438.875, Bruselj 73.90, Milan 23.07, Amsterdam 239.75, Berlin 176.40, Dunaj 80.25 do 81.75, Praga 15.30, Varšava 83.20, Bukarešta 3.26.

Milan Pribičević

Iz znane srbske rodbine Pribičević, v Liki, je bil, kakor številni njegovi rojaki, doleten za vojaško kariero. Roditelj sta ga poslala v kadetnico Liebenau pri Gradcu. Mladi Milan je bil vzgojen v strogo narodnem duhu. Avstrijske kadetne šole so bile na glas najnevarnejših pomembvalnic. Redki so bili oni, ki so končali te šole, ne da bi se izneverili svojemu narodu. Med temi redkimi je bil Milan Pribičević. Germanizatorične metode v šoli so ga ne samo utrdile v narodni zavednosti, marveč celo povzročile v njegovi notranjosti neodoljiv odpor proti vsemu, kar je bilo avstrijsko in nemško. Kot mlad oficir je služil pri slovenskem spodnještajerskem pehotnem polku št. 87. Živeč v stalnih stikih z našo kmetsko mladino, jo je vzbujal in čel tisti zanjo največje simpatije. Spoznal je krize, težave in nadloge, ki tarejo našega kmeta in tako postal ne samo iskren prijatelj, marveč naravnost oboževalec kmetškega stanu, o katerem je bil prepričan, da je podlaga in temelj družbe in države. Kol vojak je prehodil vse slovenske kraje in jih proučil. Se izza dijaških in kadetskih let je temeljito poznal hrvatske in srbske kraje v svoji ožji domovini Liki. Leta 1903. se je Srbija osvobodila avstrijskega upliva in srbski prestol je zasedel kralj Peter I. Karagjorgjevič. Srbija je jela na vsi črti voditi narodno in slovansko politiko. Milan ni mogel več strpeti v avstrijski službi. Slek je vojaško sukno, odšel v Srbijo in tamkaj vstopil v srbsko vojsko.

Prost avstrijskih spon, si je tu vzel za cilj svojega življenja sistematično delo za osvobodjenje vseh jugoslovenskih pokrajin izpod tujeja jarma. In ta cilj je zasledoval z jekleno doslednostjo in vztrajnostjo. Revolucionarni organizaciji »Slovenski Jug« in »Narodna odbrana« sta bili toriče njegovega delovanja. V kratkem je razpredel revolucionarne niti jugoslovenske misli po vsem avstrijskem slovanskem jugu. Tudi v Sloveniji je obstajala njegova organizacija, njeno tajno glasilno je bil »Slovenski narod«. Jugoslovenske vestit v listu so imele namen, da vzbujajo simpatije za jugoslovensko stvar, članki in dopisi iz Beograda, ki jih je Milan večinoma inspiriral, nekatere pa celo sam napisal, pa so služili v to, da pravilno informirajo slovensko javnost, obenem pa tudi branijo in zagovarjajo interese Srbije.

Zmagovita balkanska vojna, v kateri si je Milan Pribičević priboril lovorjev venec pravega junaka, je dala življenje velikemu delu njegovih idealov, zaeno pa v vseh naših pokrajinah močno dvignila jugoslovensko zavest in ojačila in okreplila jugoslovensko idejo.

Ko je leto kasneje prihrumela na Evropo svetovna vojna, so bile naše pokrajine vsaj malce pripravljene na velike dogodke, ki so nato sledili. Nezadostna je bila ta pripravljenost, toda v kolikor je bilo, je bilo to skoraj izključno zasuga pokojnega Milana Pribičevića. Izid svetovne vojne je prinesel uresničenje vseh njegovih idealov, ki jim je posvetil vse svoje življenje. Drugi brez vsakih zaslug, a veliki v svoji drznosti so sedaj zahtevali priznanje, pohvalo, nagrado in plačilo za svoje »delo in velike žrtve«, on pa je skromno slek vojaško sukno in kot vpokojen polkovnik odšel na Kosovo polje — kmetov. Kmetovalcu, ki si v potu svojega obraza prideluje svoj vsakdanji kruh, je posvečal vse življenje svojo veliko skrb in svojo plametečo ljubezen, sedaj je stopil v njegove vrste, da ga dvigne k sebi in mu kot stanovski tovariš pomaga. Kidal je gnoj, napravil steljo, oral, kopal, sejal, kosil, žet, sekal in cepil drva, njegova gospa soproga Ruža, hčerka generala Boškovića pa je gospodinja, prala, krmila živino, molzla krave in ovce... Polnih deset let in več!

Lani je obolel. Prišel si je iskat zdravja na Golnik. Njegovo stanje se je boljšalo. Da pospeši proces okrevanja, se je v ponedeljek 1. t. m. odpeljal v Švico. Tu mu je ob skoraj popolnoma ozdravljenih pljučih napad tropične malarije, ki mu slabotno srce ni moglo več odoleti, nenadoma prestregel nit življenja.

Milan Pribičević je bil prvi, ki je razvil zastavo revolucionarne jugoslovenske misli in nji posvetil vse svoje življenje, ako kdo, on zastavlja, da se kvaletna domovina spominja velikih njegovih zaslug, ki s njih je pridobil za osvoboditev in uedinjenje vseh Jugoslovcemov. V dolgi vrsti junakov borov za veliko idejo in brez dvoma pripada eno prvih in najodličnejših mest. Neumnosti mu slava!

Pljujejo na vse, kar je človeku sveto

Ljubljana, 13. marca. Živimo v najbolj krivem stoletju. V stoletju največje vojne. V stoletju, ko je bilo pobitih največ ljudi. Pa vendar v stoletju največjega napredka, ki o njem neprestano govorimo. V čem se manifestira ta napredek, je težko reči, kajti zdi se nam da ni napredka, če stradajo po svetu milijoni ljudi samo zaradi tega, ker je vsega preveč — preveč gnojnih dobrin in da zaradi tega ljudje nimajo dela. Ne zdi se nam napredek, če orojče 20. stoletja deluje z večjo zanesljivostjo in če je postalo klanje ljudi zaradi modernega orožja iz rokodelstva prejšnjih stoletij prava industrija našega stoletja. Ne vidimo tudi napredka v tem, da je človeško življenje izgubilo povsem vrednost in da je ljudem dandanes vseeno, ali je bilo tega dne na španjski fronti pobitih nekaj sto ljudi, nezaščiteneh otrok ali vojakov katerekoli narodnosti — več ali manj.

Da, živimo v stoletju, ko je moraliziranje o klanju ljudi anahronizem; toda ne le to, temveč celo greh. Kdor dandanes govori o človeškem dostojanstvu, ga osumijo, da je nevaren element ali celo komunist. Kdor se zdi poteguje za nesrečne, preganjane ter bedne, mora biti pripravljen, da mu bodo v krščanski ljubezni do bližnjega potegnili kožo čez glavo. Kristusov nauk: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! In Ljubite svoje sovražnike! je zavrnjen in velja le načelo: Kolji sovražnik! In: Samo ljudje tvojeja političnega prepričanja so tvoji bližnji! — Dandanes je sovraštvo najvišja zapoved, sovraštvo, ki mu je dovoljeno vsako orožje. Zdi se ne gre nikdar za pravično stvar v nobenem boju, temveč le za interese skupin. Ne gre za človeka, ki krvari za ta ali oni interes, gre le za številčno premoč krvavečih. Evangelij ljubezni je v času odobravitve ogromnih vojnih kreditov pravo izdajstvo načel našega stoletja. Pa vendar v tem strašnem vzdušju krvi in smodnika človek ne more ostati povsem brezbržen in top; ne more molčati sprčo strahotnih izbruhov demoralizacije in zločinških instinktov sadistov našega stoletja. Ne more prenesti neprestanega blatenja človeškega dostojanstva in vsega, kar mora biti količnik nepokvarjenemu človeku sveto. Ni mogoče molčati sprčo bližnjih, histeričnih izbruhov veselja ljudi, ki pišejo, da na ... delajo njihovi ljubljenci čez noč iz ljudi. To je žalostno, to je tem huji znak moralne pokvarjenosti, ker pišejo tako ljudje, ki so po svojem poklicu dolžni učiti druge, kako je treba živeti po Kristusovih naukih.

Javno obsojamo tiste, ki so odgovorni za takšno pisanje pred svetom in našim ljudstvom! Obsojamo jih, ker je dolžnost naše-

ga teka, da brani svoj ugled kot kulturne in socialne činitelji kulturnega naroda; tisk, ki bi ne obsodil takine do neba kričeče surovosti, bi si naložil odgovornost za vse posledice. Tu ne gre več za politiko, temveč za čast ter ugled kulturnih ljudi, za ugled slovenskih novinarjev pred svetom!

V dobi živimo, ko se čedalje bolj širi surovost ter podivjanost, ko časopisje piše skoraj dan za dnem o pobojih v naših krajih in ko poroča tudi, da ljudje skrunijo verske simbole. Časopisje o tem poroča in ko hkrati toži nad splošno pokvarjenostjo, tudi v isti štev. lahko izide ... z izbruhom takšne brezmejne surovosti, ki se v njem nekdo raduje, da v Španiji želajo iz njihovih nasprotnikov čežano! Ali je še treba iskati krivice, zakaj se je razpasla med našim ljudstvom surovost? Ali lahko še zavračajo odgovornost za širjenje demoralizacije med ljudmi? »Po besedah jih boste spoznali! Spoznali smo jih, predobro jih poznamo zakupnike morale, strahopetce, ki si upajo kričati samo za palisadami svojih privilegijev in ki zagovarjajo samo tisto moralo, ki jim lahko več koristi.

Slovenci se prištevamo med kulturne ljudi, zato nam pojem srčne omike ni zgolj beseda. Zaradi tega tudi vemo, da niti političen boj ne sme prekoračiti vseh meja in namenu kljub vsemu ne smejo služiti vsa sredstva politična usmerjenost listov, najsi je kakršnakoli, ne more upravičevati nobene lista, da sme buditi zločinske instinkte, da sme pljuvati na človeško dostojanstvo in da sme veseliti masakriranja ljudi, ki so kakor pravi sv. pismo, vendar vsi ustvarjeni po božji podobi, ne glede na njihovo prepričanje in narodnost. Ali naj opozarjamo mi tiste ljudi, ki so morda po poklicu dušni pastirji, da je človeška duša umirjoča in da ima sleherni človek dušo, ne glede na to, v katerem taboru preliva kri? Toda ne bomo se sklicevali na vero in na nauke katoliške cerkve, ne bomo trdili, da katoliški duhovniki blagoslovljajo orožje, ne bomo nikomur izpraševali vesti. Ne gre za vero in ne za politiko — gre za človeško dostojanstvo, za vprašanje srčne omike. Ne bomo raziskovali, ali so gospodje verni ali ne in ali žive po veri, toda naglasiti moramo, da nam ni vseeno, če blagijo, kar mora biti slehernemu kulturnemu človeku sveto, da ne moremo molčati, ko bi zaradi njihovega pisanja padel mader na ves slovenski tisk. Ne more nam biti vseeno, kakšne posledice lahko rodi takšno pisanje med prostim ljudstvom, kakor nam ni vseeno, kaj misli svet o nas v letu, ko praznujemo 140-letnico svojega tiska!

Obsojamo vas! Sodila vas pa bo slovenska kulturna zgodovina!

pa, da se tudi pri njih vsadi v prihodnje zmanjšanje za to, našemu lovcu neobhodno potrebna lovna panoga, ki seveda ni nabavna, toda za praktičnega lovca dandanes koristno sine qua non.

V soboto popoldne se zaključuje ta tečaj s praktičnim delom po kravnem stežu v progu pri Tomasevem, in nato zvečer v lovski sobi hotela Miklič s polaganjem izpitov. Val, ki se za ta zanimajo, zlasti sta delo ptičarja na polju, so iskreno vabljenei.

Iz Ptuja

— Vokljal imenik za mesto Ptuj je sresko sodišče z uradnimi popravki potrdilo ter je isti vsakomur na razpolago pri mestnem poglavarstvu med uradnimi urami.

— Rekrutni spisek za tekoče leto je sestavljen ter razgrnjen vsakomur na vpogled do konca marca.

— Dramatično društvo je po svojih članih v ponedeljek vprizorilo narodno igro »Domenc« v režiji G. Spata. Gledališče je bilo izredno dobro obiskano in tudi igralci so odigrali svoje vloge častno. Vsem

igralcem gre priznanje za njihov trud, tega se bo ponovila v nedeljo popoldne, da kar zlasti opozarjamo podobenšno ljudstvo.

— Za sbojisanje telefonstega prometa je pošta uprava namestila ta dni nov telefonski aparat poljskega tipa. Upama, da se bo s tem telefonski promet zboljšal.

— Napač. Pri Sv. Mariji je bil ta dan napaden 26letni kočarja sin Ignac Horvat; nek fant ga je s kamnom pobil na tla. Horvata so prepeljali v bolnico, napadalcu pa zasledujejo orožniki.

— Z živilskega trga. Živilski trg je bil večeraj zelo dobro založen. Pozna se, da se že bližamo velikonočnim praznikom. Posebno jaje je sedaj dosti na trgu. Dobili jih pet za 2 Din, ali pa komad po 50 par. Tudi perutnine je bilo precej. Kure so prodajali po 20 do 26 Din komad. Stanina je še vedno po 12 Din za kg. Tudi rib je bilo nekada na trgu. Prinesli so jih kmetje, največ belice. Prodajali so jih po 2 do 8 Din. Sada je tudi še nekaj, je pa zelo draga. Mlečnih izdelkov je bilo dovolj po normalnih cenah.

gledalci in drugih občinstva, ki dobro delnih ustanov in kako so je do zadnjega ministrstva za socialno organizacijo, ki sta s dela temelje njen obč in soprog.

Belešnica

Danes: Sobota, 13. marca katoličani: Mihael, Rozina.
Jutri: Nedelja, 14. marca katoličani: Matilda.

DANASNJE PRIREDITVE

- Kino Matica: Beethovnova velika ljubezen, njegovo delo in njegova boleat.
 - Z. K. D.: Ptičar ob 14.15 v Matici.
 - Kino Ideal: Cigansko dekle.
 - Kino Sloga: Orijent, matineja »Maškarada« ob 14.15.
 - Kino Union: Dekliški internat, matineja »Maškarada« ob 14.15.
 - Kino Moste: »Dvigni sidro« in Junak nad junaki.
 - Kino Šiška: Duše pod bitem.
 - Mednarodni plesni večer v Kazini med 21. in 23.
 - Sokol šiška mladinska prosvetna akademija ob 16. v Sokolskem domu.
 - Sokol II. predavanje dr. Rere o vzponu na Atlas ob 19.30 na realki.
 - Družabni večer oficirjev ljubljanske garnizije ob 21. pri Mikliču.
 - Filozofsko društvo predavanje im. prof. dr. Alfred Šerka o psihologiji psihoz ob 18 v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi.
 - Šentjakobsko gledališče »Zakonci stavkajo« ob 20.15 Mestni dom.
- PRIREDITVE V NEDELJO
- Kino Matica: Beethovnova velika ljubezen.
 - Z. K. D.: Ptičar ob 10.30 v Matici.
 - Kino Ideal: Cigansko dekle.
 - Kino Sloga: Orijent, matineja »Maškarada« ob 11. dop.
 - Kino Union: Dekliški internat, matineja »Maškarada« ob 11. dop.
 - Kino Moste: »Dvigni sidro« in »Junak nad junaki«.
 - Kino Šiška: Duše pod bitem.
 - Vojni dobrovoljni občni zbor ob 9.30 v verandni dvorani Kazine.
 - Otvoritev razstave G. Pavla Francaliskega iz Sofije ob 11. v Jakopičevem paviljonu.
 - Šentjakobsko gledališče »Zakonci stavkajo« ob 20.15 Mestni dom.

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkovec ded. Mestni trg 4 in Ustar, Selenburgova ulica 7.

Impod sita

Ljudje se zelo zanimajo, v kakšnem stadiju je akcija za gradnjo jadranske ceste, ker že delj časa niso čitali nobene vesti o pripravah. Skušali smo jim ustreči po novinarski dolžnosti. Zvedeli smo, da sekcija za gradnjo jadranske ceste izdeluje načrte in sploh tehnična dela. Sekcija je podrejena tehničnemu oddelku banke uprave in zato njen šef ne sme dati novinarjem podatkov. Naš poročevalec se je obrnil na tehnični oddelk ter zaprosil za pismeno dovoljenje, da bi mu šef sekcije smel dati podatke. Dovoljenja ni dobil in odpravil se ga z izgovorom, da se morajo obrniti še na višjo instanco, češ, da sami ne smejo odločati. Poročevalec je čez nekaj tednov zopet prošil za dovoljenje, a so bili precej nejevoljni nad njegovo nestrojnostjo in so mu obrazložili, kako si zamisljajo oni kot strokovnjaki propagando za jadransko cesto. Pri tej propagandi prideta v poštev po njihovem mnenju predvsem dva druga ljubljanska dnevnika. Vendar bo tudi na naš list nekaj odpadlo. Treba je pa počakati, da strokovnjaki napiše članke o jadranski cesti. V tistih člankih nameravamo reševati razne cestne probleme. Vendar pa jih bo lahko poročevalec prodal za svoje blago ...

— Tako torej lahko naš tisk izpolnjuje svoje naloge, zlasti tisti del tiska, ki nima svoje ga tiskovnega referenta v tem ali onem uradu. Pri nas je vse mogoče. V svoji pritikavosti smo zares veliki.

Da, zares imenitna logika!

Smešno, da ne rečemo otročje je polemizirati s »Slovenec«, ker je z gospodo iz take šole vsaka pametna beseda odveč. Večarj smo mu odgovorili, da smatramo za moralno pokvarjene tiste, ki dolže podiranje evharističnih križev in raznih drugih podobnih dejanj pri nas tako zvane komuniste. Danes je pa nenaekrat prišel s trditvijo, da smo zlezli pred njim pod klop, ker da nas je prijel za jezik. Ta je pa res dobra. Pred tako firmo pač ne bo zlezla pod klop niti miška in očitali drugim nelegitimitnost s tako kričečo šepasto logiko je višek bedastega zavijanja. Prav nič strahopetno se ne umikamo pred »Slovenčev« gospodo, ker jo predobro poznamo z njeno korajžjo vred, temveč ponavljamo, da je ne samo grodo, temveč tudi znak globoke moralne pokvarjenosti in vse obsebe vredne politične borbe obdolžitvi svoje politične nasprotnike kar pavšalno takih dejanj, še predno je preiskava ugotovila prave krivce. Na to politično moralo je »Slovenčeva« gospoda pač lahko ponosna. Naj bo »Slovenec« kar potolažen in naj mu naša logika ne dela prehudih skrbi. K njemu nam gotovo ne bo treba hoditi v šolo, ker sam še nikoli ni znal logično misliti. Zdi se nam, da gospoda okrog »Slovenca« sama dobro ve, kdo in zakaj podira evharistične križe. Čudno je namreč, da jih je padlo še več in da so morali povsod takoj nastopiti orožniki, da pa nismo še nikoli slišali, koga so prijeli kot krivca in kako so ga kaznovali. To da človeku misliti, kajti če bi podiral evharistične križe tako zvali komunisti po deželi, ali po današnji »Slovenčev« logiki liberalci, bi »Slovenec« njihova imena gotovo objavil z debelimi črkami in pokazal s prstom na nje, češ, pogledite jih liberalno komunistične bogoslužje. Tako pa lepo previdno molči in sam pač najbolje ve, zakaj. Če pa »Slovenec« ta ugotovitev ne zadostuje, če mu dela naša logika še vedno napotje, naj pa še napač dreza v nas, odgovora mu ne bomo ostali dolžni.

NIKJER NI VITAMINOV

— S to moderno prehrano je pa res križ, draga sosed. Neprestano se govori in piše: več vitaminov, potrebujemo več vitaminov, pa jih ne dobijo ne v trgovini, ne na trgu.

Na glavo postavljene kalkulacije

Skrbi in težave hišnih posestnikov v inkorporiranih okoliških občinah

Ljubljana, 13. marca. Hišni posestniki, ki so zidali svoje hiše v okolici pred inkorporacijo okoliških občin, so občutno prizadeti, ker je njihova kalkulacija z novimi mestnimi obremenitvami postavljena na glavo. Vsa nov hišni lastnik v Ljubljani se je zvedel, kolike davčine ga čakajo, ko je zidal hišo na bivšem mestnem teritoriju in je tudi s temi davčnimi kalkulacijami. Hišni lastniki v inkorporiranih občinah pa pri zidanju niso predvidevali priključitve in ž njo vseh visokih mestnih davščin (14 in 1/2 pol-leg trošarin in užitnin) zato so postale vse njihove kalkulacije zgrešene.

Občani bivših okoliških občin se niso niti prav zavedli svojih pravic kot novi meščani, pa je bil potrjen prvi novi mestni proračun in zdaj drugi; oba seve raztegnjena na bivše okoliške občine. Ob prejemu prvih plačilnih nalogov raznih davščin so šele spoznali svoj težak položaj. Katastrofalno pa bodo vplivale posledice inkorporacije v bodočih letih, ko bo sukcesivno samo v bivši viški občini preko 300 hiš izgubilo dosežanje davčne olajšave in bo vsaka teh hiš obremenjena z nadaljnjimi 17 do 20% samoupravni dokladi.

Veliko večino novih hiš bremene visoka hipotekna posojila in bodo žal pod težo ogromnih davčev (do 40% kosmatega dohodka) neizogibno dozevale za pristne dražbe. Dejstvo je, da prehaja ta obremenitev hišnih posestnikov posredno tudi na najemnike in to v dobi, ko se dohodki enih

kot drugih ne zvišujejo, marveč znižujejo in to pri docela neizpremenjenih davčevih za razne hipotekne ter druge obveznosti.

Pri vsem tem so občani bivše visoke občine tudi sicer težko oskudovani že samo pred drugim proračunom so plačali na direktnih davkih preko 400.000 Din več, nego so po proračunu prejeli. To se pravi, da so domala pol milijona prispevali ali k vzdrževanju Ljubljane-centra ali pa k odplačevanju dolgov bivše Ljubljane. Poleg vseh teh ogromnih davčev, je mesto pobralo za preko 3 milijone nepremičnega premoženja, s katerim bivši občani ne morejo več razpolagati. Bivša viska občina je prinesla v Ljubljano lastno kanalizacijo, vredno 2 milijona in lastno vodovodno omrežje, vredno nad pol milijona. Sprčo vseh ogromnih davčev, a le skromno odmerjenih dobrot, ki jih nudi mestna občina periferiji, je razumljivo, da vlada v novo priključeni občinah med prebivalstvom nejevolja, ki so ji povod skrbi in da novi meščani ne morejo biti navdušeni za sedanje mestno gospodarstvo. Niso popolnoma za odcep od mesta, a si žele takozvane nepopolne inkorporacije, po vzorcu »brnskega sistema«. Na podlagi takega zakona naj bi se za Ljubljano uredila inkorporacija, ki bi dovoljevala bivšim okoliškim občinam primerno avtonomijo. Po takem načinu priključitve, bi se lahko potem periferija avtomatično pripravljala za sposobno, da bi v doglednem času tvorila res primeren del velike Ljubljane.

Lahka rešitev težkega problema

Kamnik, 12. marca. Kako se da včasih na otroško lahek način rešiti najtežji problem in s tem mnogo koristiti meščanom, nam dokazuje naslednji primer. — Na Grabnu, v carstvu slovskih hodnikov, se je na hodnikih ob deževnem vremenu zbirala voda, ker so robniki ob njih višji od hodnikov samih. Pešci so morali na tem mestu stopati na cesto v blato. Dolgo so merodajni činitelji ugibali, kaj bi se dalo storiti. Denarja za nove hodnike občina nima, hišni posestniki se pa tudi upirajo popravilu, češ, kdor je napravil hodnike, naj pa sedaj tudi vodo odvaja. Kako rešiti uboge pešce te nadloge ob deževnem vremenu? Vršile so se seje, na katerih so bili sproženi najrazličnejši predlogi, ki naj bi več ali manj obremenili občinsko blagajno. Toda vsi ti predlogi so bili po večini nesprejemljivi. V obupu nad neuspehom so končno popolnoma opustili vsako nado, da bi pešci ob deževnem vremenu sploh še kdaj lahko hodili po tem delu hodnikov. — Ali vendar se je našel mož, ki je z energičnim ukrepom presekal ta gordijski voz. Izdal je nalog cestnemu delavcu, da izvrta v robnik luknjico, kar se je seveda takoj tudi zgodilo in težak problem, katerega niso mogli bistrje glave rešiti toliko let, je bil v trenutku rešen. Voda se s hodnikov lepo odteka v kanal in pešcem ni treba več mešati blata. — Kamnik ima mnogo takih težkih problemov in morda bi se ti tudi dali rešiti na

tako lahak način. Samo treba je najti moža, ki bo vedel, kam je treba zavrtati luknjico. Kimavci tega prav gotovo ne bodo pogodili.

Lovski tečaj

Ljubljana, 13. marca. Khub ljubiteljev tičarjev v Ljubljani prireja tekoči tečen v lovski sobi restavracije Miklič predavanje o vzgoji, vzreji in dresuri psov ptičarjev. Vabilom, ki so bila razposilana, se je odzvalo lepo število poklicnih lovcjev iz raznih krajev naše banovine, pripela pa sta celo dva gospoda iz Čakovca v Prekmurju, da ob tej priliki razširita svoje znanje tudi v tej lovsko kulturnem smislu prevažni panogi.

Predavanja se vrše po priznanih vodnikih in dreserjih vsak dan dopoldne, po tej teoretični razlagi pa sledi vsak dan popoldne praktične vaje o uspešnih dresurah tudi na polju.

Veseli je in živo zanimanje, ki ga kažejo vsi ti preprosti lovci, je vsem, ki so prevzeli to ne baš lahko nalogo v največje zaodseženje in veselje, ker vidijo, da je priprava o duši nepokvarjen človek zelo doveten in hvaležen za vsak pouk, ki se mu ga nudi, da se izpopolni v svoji kopi stroki.

Dobro bi bilo, da bi se tudi tega tečaja udeležili tudi mlajši mestni gospodje, ki se sicer kaj radi ponajajo kot veliki zmudni, — ker po znani rečenici ni lovec nikdar izkušen, in nikdar veseden, in naj si nosi še tako lep lovski krov. Upajmo

Večer bolgarskih plesov

Bolgarski plesalci so se izkazali izredne umetnike ter so želi najtoplejše priznanje

Ljubljana, 13. marca. Snoch je z največjim uspehom nastopila na odru opernega gledališča skupina bolgarskih treh plesalk in treh plesalcev ter enega pevca solista ob spremljanju klarinetista in harmonikarja. Oder je predstavljal vaško trato, za katero se razprostira grčevine in za njim visoko hribovje, tu in tam pa ob zidanih ograjah kakšno tipično naselje. Krasnica dekoracija iz opere »Ero z onega sveta« je tako približno označevala tudi bolgarsko pokrajino.

Plesna skupina pod vodstvom g. dr. G. Smrikarova, ki je obenem sam najboljši ne lepih narodnih nošah, ki so zbujale vsesplošno občudovanje. Plesala je s tolikim pristnim ognjem in iskrenim veseljem, da je moral tudi gledalec čutili, kako plesalci uprav uživajo svoj lastni ples. To so resnično plesalci po krvi in duši, pa so zato tudi učinkovali gestivno in izzvali neprestano najtoplejše priznanje.

Vsi plesi imajo obliko kola in se plešejo kot moško ali kot žensko kolo ali pa v združbi obeh spolov s čudovito točnostjo, zelo različno ritmiko, v skokih in kretnjah nog z zares izredno bogato izpremenljivostjo, izvečne burno razjano, vseokoz okusno, vedro slikovito. Zanimajo, da je g. Scurikarov, ki je obenem sam najboljši

plesalec skupine, ljudske plesu po svoji domovini do skrajnosti izpopolnil in jih brez dvoma tudi komplciral, tako da jim je dal najlepšo, v resnici estetsko obliko. Vse nastopanje je podajalo obenem naturalistično verno sliko življenja in zabavanja bolgarske kmetijske mladine v nedeljo popoldne ali zvečer po končanem delu. Pastirji na paši v planinah, kosci, kmetje, pa tudi deklici in mladeniči v hiši premožnega vaščana plešejo kola erotičnega, šaljivega ali objestno viharnega značaja na godbo, ki ji daje klarinet skromno modelirano melodijo ob še skromnejšem spremljevanju harmonike.

Večec, ki je nastopal kot solist ob spremljanju istih dveh ljudskih glasbil, je zapel z velikim, toplim in prijetnim glasom nekaj lepih bolgarskih narodnih pesmi ter zasluženje žel priznanje in iskren aplavz.

Večer, poln pristne plesne radosti in priščeno bolgarske pesmi, nam je prinesel mnogo zadovoljstva in prav nič se ne čudimo, da so ti naši bolgarski bratje s svojo izredno plesno umetnostjo celo med Nemci zbujali senzacijo. Zal, da se je baš v zadnjem tednu nakopilo toliko priredb, premier in koncertov, da gledališče ni moglo biti bolj zasedeno.

F. G.

Uspešna racija v mestu in okolici

Berači in tatovi — Polcija je aretirala nad 70 sumljivih postopačev

Ljubljana, 13. marca. Po daljšem odmoru so se odločili večerj na policijski upravi za novo širokopotezno racijo po mestu in na periferiji. V zadnjih tednih se je namreč nateplo v mesto mnogo sumljivih tipov, ki so ogrožali javno varnost in nadlegovali ljudi po cestah lokalnih in stanovanjih. Zunaj na periferiji je bilo tudi nekaj roparskih napadov, vlomi in tatvine pa so bile na dnevnem redu.

Ze večerj ponoči so odšli policijski oddelki na periferijo, kjer so pretaknili kozoce in šupe na Ljubljanskem polju, v Dravljah in Mestnem logu. Še v mraku so prepejali s policijskim vozom na stražnico nad 20 mladih pohajčev. Podnevi so se natepli v mesto, kakor običajno ob petkih še številni berači, ki so jih potem zajeli čez dan. Kar je uslo skozi rešeto, so policijski organi poplovlili zvečer in sicer po raznih bencinah, kjer so posedali pri močnem dalmatincu ali žganju. To pot so detektivji preiskali tudi nekatera stanovanja, ki veljajo za skrivališča in zatočišča kriminalnih tipov ob času nevarnosti in sicer ne brez uspeha. Aretiranih je bilo med večerjajo racijo nad 70 oseb. Zajetih je bilo okrog 10 znanih, že dolgo iskanih nevarnejših tatov in vlomilcev, ki so pribražali pred zasledovanjem orožnikov v mesto, kjer so se počutili varneje, nego na deželi. Več je bilo prijatih ljubljanskih umzvočev, ki krajejo in vlamljejo v mesarke stojnice in v izložbe trgovin ali se vtihotaplajo na podstrešja hiš. Aretirana sta bila tudi brata Jože in France Žužek, doma z Dolenjskega, ki ju zaradi držnih vlovov iščejo orožniki iz Mirne peči. Na varno je bilo spravljanih tudi več prostištuk. Po zaslišanju in zdravniški preiskavi je morala večina njih v bolnico radi spolne bolezni. Pa tudi berači so prišli na vrsto in sicer poleg starih posebni tipi be-

račev, marveč za beračice, ki jih je bilo največ iz kamniškega okraja. So to ženske, ki bi se prav lahko na spodobnejši način prevzljale doma, a so jih zvalile na beraški posev v mesto znanke, ki so že prej zahajale v Ljubljano prosjačiti in so se pred njimi pohvalile z uspehom. To govori za dobro srce Ljubljancanov, ki niso skopi z milodari, a radi nasedajo zgovornim projakom, ki jih navadno nalažejo.

Na policiji danes ves dan zaslišujejo aretirance, ki jih bodo deloma izročili sodišču, druge, zlasti mlajše, spravili v razne zavode, nekaj pa jih bodo odposlali v njihove domovinske občine.

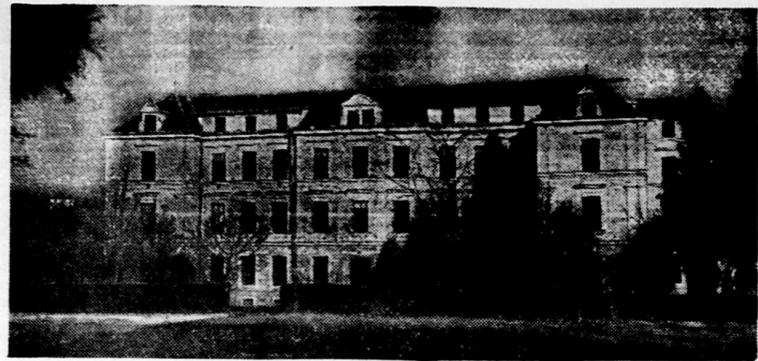
Sokolsko predavanje

Jesenice, 12. marca. Sokolsko društvo Jesenice je v sredo zvečer priredilo predavanje o prvem predsedniku CSR T. G. Masaryku in Renati Tyrševi, vodvi ustanovitelja sokolstva. Predaval je društveni prosvetar brat Franjo Klavara, ki nam je v uklanem govoru podal lik velikega učenjaka humanista, revolucionarja, državnika in tvorca CSR Tomaža G. Masaryka. Orisal nam je njegovo mladostno življenje, njegov stmi vzpon, njegovo vero v veliko bodočnost slovenstva in njegov nastop v proslulem Friedjungovem procesu. Omenjal je njegov odhod v emigracijo, njegovo delo v inemoststvu za samostojnost slovenskih držav in njegov triumfalni povratek v osvobojeno domovino.

V kratkih besedah je orisal tudi življenje kratkem umrie s. Renate Tyrševe hčerke Jindřichy Fügnerje in soproge dr. Miroslava Tyrša. Omenjal je njeno delo na socialnem polju v okviru sokolske or-

40 letnica bolnice v Kandiji

Lani je bilo v nji operiranih 400 bolnikov ob najboljšem uspehu

Novo mesto, 13. marca. Na križišču šmihelske in Sukljeve ceste stoji znana bolnica usmiljenih bratov, ki bo zdaj praznovala 40-letnico. Rod usmiljenih bratov je kupil grad Novi dvor l. 1893. ter je v njem ustanovil bolnico za moške. V tem posloppu so tudi stanovanjski prostori bratov in noviciat za strežnike, ki bo baje prenesen na Stari grad. Glavno posloppje je trinadstropno ter je tudi na zunaj moderno preurejeno. V posebnem posloppju je odedlek za nalezljive bolezni. Na hrepu Krke imajo bolniki lepo oskrbovan park in senčna sprehajališča. Zavod ima tudi svojo ekonomijo.

Bolnica je v notranjosti dobro urejena in primerno opremljena. Kirurški odedlek vodi že 20 let primarij dr. Ign. Pavlič. Bolnica ima lepo zdravniško knjižnico. Operacijska dvorana je opremljena z modernimi pripravami. Bolniški odedlek, ločen od kirurškega, ima 5 svetlih, solnčnih dvoran. Tudi na novomeško bolnico je velik naval bolnikov ter pogosto leže trije bolniki na

dveh posteljah. Glavna operacijska dvorana, ki je res moderno urejena, je baje največja v naši banovini. Lani je bilo v nji operiranih nad 400 bolnikov z najboljšim uspehom. Stevilo oskrbovanih dni je lani znašalo 40.000. Zaradi moderne ureditve operacijske dvorane prihajajo v novomeško bolnico bolniki iz vse banovine in je prav zaradi tega tako velik naval, da so že vsi prostori pretesni. Zavod sam nima dovolj sredstev, da bi lahko povečal prostore, država mu pa dolguje predpisane prispevke že za več let.

Upravitelj bolnice je pojasnil našemu dopisniku zanimivo zadevo s kamniškimi kopalnicami, ki je bilo prejšnje čase v rokah usmiljenih bratov. Kopalniška družba je baje vsela na kopalnice pri nekem denarnem zavodu 800.000 Din posojila in dovolila banki, da se je na to vsoto vknjižila na kopalnice. Potem je družba ponudila usmiljenim bratom, da bi kopalnice z vknjižbo vred zopet prevzeli.

Slamnate skakalnice za poletje

Ing. Bloudek namerava za gorenjsko šolsko mladino zgraditi slamnate skakalnice v Ratečah, Mojstrani in na Jesenicah

Ljubljana, 13. marca. Nepričakovano velik uspeh, ki ga je dosegla planiška skakalna šola s svojimi gornjci iz gorenjskih osnovnih šol, je zbudil povsod posebno pozornost, v zimsko sportnem savezu pa veselje, da smo tako rekoč čez noč dobili nadebuden skakalni naraščaj, ki nam odpira lepšo bodočnost v tej, doslej naši najobčutljivejši panogi zimskega sporta. Hvalavredno je pri tem dejstvo, da so tudi na najvišjem mestu spoznali korist, ki jih nudijo zimski sport šolski mladini in je pravni minister sam prevzel polkovništvo nad prireditelji. Začetek je bil storjen, započeto delo bo pa treba sistematično nadaljevati.

Zadnja leto smo imeli izredno slabe zime. Sneg je zapadel edino visoko v planinah, ki pa zaradi pomanjkanja časa niso vsakomur dostopne. Posledica tega je tudi pomanjkljiv trening in nezadostna priprava. Kako temu ziu od pomoči? Znani nam največji strokovnjak v pogledu skakalnic, inž. Bloudek, je našel menda edino možno rešitev tega vprašanja. Planiška skakalna šola je nameravala v skakalnem tečaju zrušiti vsi gorenjski šolski mladino od Jesenic do Rateč. Letošnjega tečaja so se udeležile le osnovne šole v Ratečah, Mojstrani in Kranjski gori, dočim Jesenice zaradi oddaljenosti niso mogle sodelovati. Našli bi se za slednje sicer 2 ali 3 prosti dnevi, toda za sistematičen tečaj je to vsekakor pre malo in nezadostno. Rešitev bi se dala najti le na ta način, da bi se šolarji v domačem kraju sami dobro izvežbali in bi se dodobra pripravljali udeležiti zaključne tekme šolske mladine. Tu sicer načrt ni izvedljiv, ker Jesenice prav tako nimajo snega, kakor drugi nižje ležeči kraji, inž. Bloudek pa ni obupal. Spomnil se je na Novosakovo slamnato skakalnico pri Kranju, in že je bil sklep storjen.

Ker je pozimi premalo snega, bomo skakali poleti! Bloudek bo brez odlašanja še letos izvedel svoj načrt. Da bodo šolarji za zimo dobro pripravljani in da bodo v skakalnem tečaju lahko sodelovali tudi Jeseničani, jim bo zgradil 3 slamnate skakalnice. Ena bo na Jesenicah, na kateri bodo razen domačinov lahko vežbale tudi najbližje vasi, druga bo v Mojstrani, ki jo bodo ob enem uporabljali tudi Kranjskogorčani in sosedne vasi, tretja bo pa stala v Ratečah in bo na razpolago vsem šolarjem najsevernejših predelov. Te skakalnice bodo pokrite s slamo na način, ki ga vidimo na gorenjskih kmetijskih hišah. Vsa konstrukcija bo v zraku, ker bi si-

cer slama na doskocišču zaradi dotika z zemljo začela kliti in gniti, kakor se je to zgodilo na Novosakovi skakalnici. Bloudek je namreč ugotovil, da dež slamo ne škoduje, če je izpostavljena od vseh strani zračnemu valovanju, t. j. vetru, ki je najboljši konzervator in varuje slamo pred vlago in truhobno. Seveda mora biti konstrukcija zaradi tega nekoliko bolj čvrsta, kar se pa da brez večjih težav in stroškov napraviti.

Šolarji bodo lahko poleti v prostem času po mili volji vežbali — kajpak zmerom pod strokovnim vodstvom — in ko zapadel sneg, se bodo lahko že po eno ali dnevno treningu udeležili skakalnih tekem.

Kdaj dobimo nov magistrat?

Naslednje vrste naj na kratko pokležajo, kako trd oreh je bil za vse občinske uprave dozdaj problem: zgradba novega magistratnega posloppja v Ljubljani, kakšno malomestna je bila njih »finančna politika« — kako bi se skupuharilo baš tam, kjer bi se skupuhariti ne bilo smelo!

Po potresu se je poslovanje na magistratu čez noč podvojilo, delo pri vseh referatih množilo, zato so pričeli postajati tudi uradni prostori pretesni deloma tudi zato, ker so se uradi reorganizirali in sčasom pomnožilo tudi uradno osebje. K sreči je imela mestna občina za prvo silo na razpolago Mestni dom in Kresjivo, (za nastanjenje dveh) — treh oddelkov je morala seveda plačevati in jo še plačuje — precejšnjo najemnino). Tako se je po potresu rodil prvi načrt za zgradbo novega magistratnega posloppja (s štirimi frontami) pa Vodnikovem trgu. Stavbni stroški so bili proračunani (takrat na okroglo 900.000 K).

Pa so se takratni mestni očetje ustrašili te številke in — načrt je šel »ad acta«! Ta načrt je padel torej v vodo, z njim pa pozneje tudi še dva druga ki sta mu sledila. V enem teh načrtov je bilo tudi rečeno, da bi se stara magistratna dvorana in ostali prostori porabili za mestni muzej, stranski pa prodali in izkupiček porabili za novo stavbo. Živ krst se pa zdaj že par let sem ne ukvarja več z realizacijo teh načrtov in zdrave ideje, čeravno bi mestni občini ne bilo treba napovedati konkursa, če bi bila morala najeti par milijonsko posojilo, saj bi imela praktično monumental-

Zgodba s Trockim

Ze dolgo je tega. Zdi se, da je bilo leta 1924. Skratka, bilo je takrat, ko se je NEP razvil v vsem svojem sijaju. NEP prav za prav nima s tem nič skupnega. Tu se govori samo o smešni moskovski zgodbi.

Ta zgodba je zrasla na tleh strahu iz nekaterih okolnosti. No, sicer boste pa sami videli, kako in kaj je bilo.

Pripetilo se je to kot rečeno v Moskvi in baš v stanovanju Zusjeva, Jegora Mitrofančiča. Morda poznate takega moskovskega tovariša. Mož svobodnega poklica.

Neke sobote je priredil zvečer domačo zabavo. Brez vsakega povoda. Kar tako, da bi se malo razvedril. Zbra li so se seveda mladi, vročekrvni ljudje, sami mladi, takorekoč začetniške glave.

In čim so se zbrali so se pričeli hudi spori, prerekanja, diskusije.

In naneslo je tako da je pogovor kmalu preskočil na velike politične do-

godke.

Med gosti je rekel nekdo nekaj o knjižnici tovariša Trockega. Drugi mu je dal prav, tretji je pa dejal: To je sploh trockizem. A četrti je pripomnil:

— Da, tako je, a morda ni tako. In sploh, — je dejal — še ni znano, kako pojmuje tovariš Trocki besedo trockizem.

Kar je med ženskimi gosti sodružica Ana Sidorova prebledela rekoč:

— Sodrugi! Kaj mislite, ali bi ne kazalo telefonirati sodrugu Trockemu? Kar vprašali bi ga.

Med gosti je zavladala tišina. Vsi so se hkrati ozrli na telefon. Sodrružica Sidorova je prebledela še bolj in dejal:

— Zahtevali bomo recimo Kreml.

Pokličemo k telefonu sodruga Leva Trockega in ga vprašamo kaj...

Dvignil se je vik in krik.

— Seveda! — so kričali vsi. Seveda!

— Tako je prav. Telefonirajmo in vprašajmo... To se pravi tako in tako. Leva Davidoviča.

Tedaj je pa stopil energičen tovariš

no stavbo, svet nanjo hi je pa kak nič se stal, ker je — njena last!

Danes pišemo l. 1937 po Kr. r. in lani vidimo pred oboj? Mestni uradi, mesto da bi bili — izvršeni podjetja seveda! — vsi pod gno stroho, so ra nastopen; po vseh mogočih mestnih in privatnih hišah, občina plačuje zanje že par let milijonske najemnine, vse zato, ker se občinske uprave v 50. letih, odkar so v slovenskih rokah, niso zna le ali hotele resno lotiti rešitve tega problema! In tako se stari ta »Schlendrian« vleče od leta do leta: Novega magistrata se ni razumela zgraditi stara Ljubljana in kakor kaže, si ga ne bo zmla zgraditi tudi

— Velika Ljubljana! — Ampak, ono je gotovo. Tudi te »fretarije« bo moralo biti enkrat konec! Če je Ljubljana najemala in še najema milijone na vse mogoče in nemogoče stvari manj manj in potrebne kot je ljubljanski magistrat, potem se mora tudi zanj še roditi občinski svet ki bo znal realizirati tiste stare načrte; ki se prša v rotovškem arhivu! Z raznimi horečnimi najemninami pa naš občina odplačuje amortizacijo in obresti eventuelno milijonskega posojila, kar bo vsekakor bolj ekonomsko, nego sedanja — gospodarska praksa!

so oni pa le, da muštac rajši ne in naj se z onga Kominternami zabavajo le oni zasluti vedovi; on naj pa ostane pri kranjskih Mščakah.

Opereta »Miryta« v Kranju

Kranj, 12. marca. Gledališki oder je vzpizoril v sredo zvečer z velikim uspehom opereto »Miryta«. Glasbo je napisal dirigent ljubljanskega gledališča G. Raša-Rajhenič, ki je z veliko vne mo izvežbal pevce in na hitro roko sestavil orkester. Glasba »Miryta« sloni na narodnih motivih in je zelo melodiozna. Vsebinsko opereta ni zanimiva, temveč skoraj banalna, smiselno nemogoča ter raztrgana. Za diletantski oder dovolj težko delo so vzpizorili naši igralci in pevci zelo dobro. Posebej naj omenimo go. Rajheničevo, ki je kot gost s svojo temperamento rutinirano igro in petjem mnogo pripomogla k uspehu. G. Hlebs (Marko) na gledaliških deskah kakor vedno povsem doma je pa vzbujal salve smeha. Naslovno vlogo »Miryta« je igrala naravno in prepričevalno gđ. Rutarjeva. V igri brezhiben in tudi pevsko zelo dober je bil g. Mayr (Niko), zelo živahen in spreten je bil Valenčič M. (Fery). Igra gđ. Kocmurjeve je bila ena najboljših njenih kreacij. G. Stuehc, ki je uvodoma prav čustveno odpel Serenado je imel v ostalem prav neznamno vlogo. Balet iz samih mladih moči je bil zelo pestro in razkošno kostumiran ter dobro izvežban. Vse baletne in plesne vlozke je nastudiral G. Zvonko Adamič.

Zanimanje za »Miryta« je bilo zelo veliko, že v ponedeljek so bile vse vstopnice razprodane in občinstvo ni štedilo s priznanjem. Igralci so morali nekatere prizore ponoviti. Opereta »Miryta« se ponovi jutri ob 16 in gotovo bo dvorana zopet polna.

Iz Maribora

— Nedelja v gledališču. Popoldne ob 15. uri ponove v muzikalnem pogledu kramo Lelarijevo romantično opereto »Dezela smehljajca«. Veljajo znane cene. Zvečer ponove po daljšem predskledu Kaimanovo opereto »Ciganški primaš«, ki je ob začetku sezone dosegla velik uspeh.

— Opozorilo voj. obveznikom. Mestno poglavarstvo opozarja vsj voj. obveznike, na naredbo mestnega poglavarstva v Mariboru, ki je izveščena na uradni deski in glasom katere bodo vsi prekršci te naredbe (opustitev prijave in odjave bivališča voj. obveznikov pri mestnem vojskarnem oddelku, neodzivanje v urad l. t. d.) najstrože kaznovani.

— Intimna svečanost na mariborski policiji. Včeraj se je vršila v krogu uradništva tukajsje policije lena svečanost. Predstojnik mestne policije dr. Trstenjak je ob lepem nagovoru izročil po navikšjem ukazu šefu kriminalne policije g. Čajniku odklikovanje, red. Juzoslovskega kroga za njegove zasluge za javno varnost. Odlikovanec je že imetelj zlate kolajne s kromo in rola sv. Save.

— Nenavadna nesreča. V mariborski bolnici se zdravi 3letni posastnik Alojz Klobasa od Sv. Jurija ob Ščavnici. Imenovani je bil zaposlen pri poliranju drevja. Ko je držal drevesno kono z vrvo k tlom, se opazil, da se mu je vrv zapletla na levo nogo. Nenadoma je spustil vrv in drevo, ki se je zavrnilo, je vrlo Klobasa 15 metrov visoko v zrak. K sreči je obdelal le z zlomljeno levo nogo in drugimi lažjimi poškodbami.

— Mariborski sport. Jutri priredi SK Zeleničar zanimivo labkonletsko revijo. Na sportnem stadionu na Tržaški cesti se bo vršil cross-country za prvenstvo dravske banovine. Nastopiti bodo naš najboljši dolgocelec.

— Krstna predstava slovenske operete. Član mariborskega gledališča in skladatelj g. Pavel Rasberger je uveličal in napisal novo opereto z naslovom »Rdeči nageljnik«, ki se godi njena vsebina med Slovenci in Hrvatji okoli leta 1888 ter nosi v muzikalnem oziru predvsem pečat slovenske narodne glasbe. Po lepem uspehu Rasbergerjeve operete »Prebrisani Amor« bo ta nova opereta gotovo v središču zanimanja. Režijo vodi A. Harastovič.

— Huda nesreča na koroskem kolodvoru. Včeraj tik pred odlopustom se je pripetila v delavnicah državnih železnic na koroskem kolodvoru huda nesreča, katere žrtve je postal 3letni ključavničar Ivan Topolnčič s Pobrezja. Močan veter je vrzel zarjavelo železno ploščo raz skladnico desek, ki je padla na imenovanega in ga podkopala pod seboj. Topolnčič je obdelal nezavesten s hudimi notranjimi poškodbami. Pri tej priliki je ploščo lažje poškodovana na obrazu tudi Topolnčičevoga tovariša. Topolnčiča so poklicani reševalci prepeljali v bolnico.

— V mariborski okolici je gorelo v noči na petek je gorelo posastniku in gostilničarju Konradu Paluku gosposlarsko posloppje. Na pomoč so takoj pribitehi domači dječci, ki so ozezi lokalizirali. Isto noč je zorelo tudi stanovanjsko posloppje Rudolfa Bavdža pri Devici Mariji v Brezju. Stroda pri obeh požarih je precejšnja.

— Podpiranje revnih učencev. To dni se je vršil v Mariboru občni zbor Društva za vzdrževanje revnih učencev. Iz poročil je razvidno da je društvo obdarovalo v preteklem letu 819 najrevnejših otrok. Pri vlogah so bili v upravo izvoljeni vidni mariborski socialni delavci.

Dr. Scherchen v Ljubljani

Slavni dirigent je na poti v Bukarešto obiskal svoje ljubljanske prijatelje

Ljubljana, 13. marca. V četrtek se je pripeljal v Ljubljano slavni dirigent dr. Herman Scherchen, ki je po rodu Berlinčan, živi pa zdaj v Bruslju. Povabili so ga v Bukarešto, kjer bo dirigiral nekaj koncertov, na poti se je pa ustavil v Ljubljani, da pozdravi svoje prijatelje predvsem prof. Osterca in svojega bivšega učenca dr. Švaro.

V zadnjih letih, odkar ne bivam več v Nemčiji, je pripravoval dr. Scherchen v kavarni Emoni kjer ga je novinarjem predstavil Slavko Osterc, sem mnogo povto in dirigiral v vseh večjih mestih po svetu. Trenutno sem pa posvetil vse svoje sile svoji založbi »Ars viva«, ki ima sedež v Bruslju, ter muzikalni reviji »Musica viva«. Namen imam založiti dela živčih modernih komponistov, ki ne najdejo založnišča, čerpar ustvarjajo vredna dela. V založbi bodo izšla tudi dela starejših mojstrov, ki doslej še niso bila objavljena tako nekatera Bachova in Beethovnova dela ter vrsta knjig o klasični muzikalni in kompozicijski vedi na podlagi Beethovnovih učenikov. Sam sem obdelal orkesterske in dirigentske tehnične probleme Beethovnovih simfonij ter pripravil praktično pomožno knjigo o operni režiji in praksi dunajske opere od Mozarta do Straussa in Toscaninija. Gre mi zlasti za to, da utrdim in dvignem na neoporekljivo višino dirigentsko prakso na podlagi muzikalne

znanosti in v zvezi z modernimi izsledki fizike in elektrotehnike, v kolikor se tičeja teh problema. Za lažjo doseg svojih ciljev sem nedavno fuzionalno svoje podjetje z največjo založbo v Budimpešti Rozsavoevlyl.

Upam, da bom uspel in tako pomagal številnim talentiranim skladateljem. Tudi prof. Osterca, ki ga zelo cenim in ga smatram za mednarodno priznanega skladatelja, sem že povabil k sodelovanju ter bom založil neko njegovo delo. Revijo Musica viva bom preuredil tako, da bo imela prilogo tudi za likovno umetnost in pesništvo. Skušal bom priboriti veljavo živčim nepoznamim umetnikom iz vseh držav, pri čemer me bo vodila vedno ideja kvalitete in gleslo: Za umetnost — proti defetizmu duha! Od 1. junija do 3. julija bom imel dirigentski učni tečaj v Budimpešti. Take tečaje sem imel že v Nemčiji, v Parizu, Bruslju, ženevi in Budapešti. Moji učenci so dirigenti v stokolmu Benetkah, v Moskvi, v Tokiu itd. V Ljubljani se bom pogovoril z zastopniki Filharmonije glede dirigiranja koncerta, ki je bil prvotno določen za februar, pa ga je bilo treba odložiti. Prvič sem v Ljubljani in reči moram, da mi je mesto zelo všeč. Prvi vtis, ki sem ga dobil, me je prijetno iznenadil. Zvečer mi bo pa prijatelj Osterc pokazal, kako se v Ljubljani kroka. Z.

„Jaz sem Bradeško, sin smrti“

Maskirani roparji so ponoči napadli bogatega posestnika

Novo mesto, 12. marca. V Dolenji vasi pri Mirni peči so v sredo, v rani jutranji uri napadli, še neznan štirje roparji 50-letnega posestnika Jožeta Progarja. Nezaželjeni nočni obiskovalci so k hiši prislonili leste, po kateri se je eden skodil podstrešje spazlal v vežo. Prvo neznančvo delo je bilo, da je od znotraj odklenil vrata svojim trem tovarišem. Eden je pobral v veži ležečo sekirico, narkar so vsi štirje skočili v Progarjevo spalnico. Progar in njegova 45-letna žena sta se zaradi ropota prebudila. Vsa prestrašena sta zagledala okrog svoje postelje našemljene bandite, ki so od Progarja zahtevali denar. Roparji so od posestnika zahtevali, da jim mora izročiti Din 50.000.— gotovine, češ, da dobro vedo, da ga hrani v hiši. K temu je drugi ropar pripomnil: »To je gazda«. Ker se je posestnik zahtevi upiral, mu je drugi zagrozil: »Cutit! Progar ni hotel roparjem izročiti denarja, še manj pa povedati kje ga hrani. Da bi ga k temu prisilili, so ga zvezali in začeli pretepati. Tepli so ga z usesom sekirice po vsem telesu.

Istega večera sta lovila v okolici zabe dva pso. sinova Kovacič Ignac in Slav Jenez. V bližini Progarjeve hiše sta videla pod kozločem neznan moške. Šla sta tja pogledat kdo so. Ko sta jim posvetila z žepno svetilko v obraz se si vsi štirje zakrili obraze s pokrivali, da jih nista mogla spoznati. Orožniki marljivo poizvedujejo za neznanimi roparji in sodeč po vseh znakih ne bo dolgo, ko bodo vsi štirje v rokah pravice.

Dolenjski Stalin zopet doma

Ivančna gorica, 12. marca. Stiška dolina ima vedno kako posebno in znamenitost. Enkrat se spro Stičanje z Višnjani zaradi tramvaja, drugič postavljajo županom pred volitvami slamnate spomenike pred dom, tretjič se stopo zali fantiči — sinovi uglednih gospodarjev na žive in mrtve zaradi malenkosti in nazadnje nam še inozemstvo katere zagode, da se vsa dolina preplašena stresa od pritajenih bolečin hi-hi-tanja. Ko so Dolenjci zadnjič zvedeli po »Jutru« iz »Gradca«, da imajo v svoji sredi samca tega Stalina, jih je nekoliko zagrabilo za goit. Imeti rdečemu diktatorju podobnega rojaka, no, takih šal si pa Dolenjci ne dovolijo. Ker pa je vendar črno na belem stalo, da tak človek res živi, si ga je šla oni dan ob njegovem povratku ogledat uzlajena sosesa.

Stalin je sprejel znanec v svoji mehanični delavnici, opremljeni z najmodernejšimi pridobitvami na mehanicnem področju. Ljudje so začudeni ostrmelj nad prostornostjo delavnice, odkoder bi bil mogel skrbno pogled smukniti v skladišče, nabito polno svetlikajočih se motorjev. In so pobarkali strahoma Stalina: Tak bil si v Gradcu in so te imeli za Stalina. Pa kaj si v Gradcu muštace nosil? In kako je bilo s kupčijo? In ko so ti detektivski premetali stanovanje in ti prevetrili jetra in obisti, ali so našli ono, onega (tako čudna imena imajo dandanes ženske) Kominterno?

In ko je vsem še enkrat po pravici razložil svoje čudovite doživljaje v inozemstvu ter vsakega za spomin še fotografiral, so vsi uganili, da je mož fant od farske, pravi Dolenjec (skoraj bi ga bili rajši obsojili za Ribičana) in da na njem ni prav nič sumljivo stalinskega. Svetovali

jejo me v kakšni zadevi? Od kod govorim, menda bo tajnik... Tedaj se je družba malo odmaknila od telefona. Nekdo je dejal: — Reci: iz uredništva. Iz »Pravde... Govori vendar, klada nerodna. — Iz »Pravde« — je odgovoril Mitrohin zamolklo, Kaj, prosim? — Tako na splošno zaradi članka. Nekdo je pripomnil: — Lepo kašo smo si skuhal. Zdaj jo pa pojejte. Le čakajte, še sitnosti bomo imeli. Gospodinja Darja Vasiljeva Pilatova, ki je bilo na njeno častljivo ime prijavljeno stanovanje, se je opotekla na pragu, rekoč: — Ah, križ božji, jaz nisem kriva, uničili ste me, cigani grdi! Kaj bo zdaj? Odložite slušalko. Odložite v mojem stanovanju slušalko. Ne dovolim vam v svojem stanovanju govoriti z voditelji. Tovariš Mitrohin se je plaho ozrl na družbo in odložil slušalko. In znova je zavladala v sobi mučna tišina. Nekateri gostje so počasi vsta-

li in odšli domov. Kar jih je še ostalo, so sedeli pet minut nepremično.

Naenkrat je pa zapel telefon. Sam gostitelj Zusjev je stopil k aparatu in v grozi, toda odločno dvignil slušalko. In prisluhnil je: Naenkrat je izbulil oči in pot mu je obil čelo. Slušalka se mu je jela tresti v roki. Iz nje je zagrmel glas: — Kdo je klical tovariša Trockega? V kakšni zadevi? — To bo menda pomota, — je odgovoril Zusjev. — Nihče ga ni klical. Oprostite! — Nobene pomote! Od vas so telefonirali. Gostje so se začeli privariti v pred-sobo, ne da bi se ozrli drug na drugega so se molče oblačili. In odhajali so in nikomur ni prišlo na misel, da je bilo to telefoniranje samo šala. To so zvedeli šele drugi dan. Eden izmed gostov je sam priznal. Odšel je bil iz sobe takoj po prvem pogovoru in telefoniral iz avtomata. Tovariš Zusjev se je sprl z njim in hotel mu je celo prisočiti znančco.

Mitrohin k telefonu, rekoč: — Takoj ga pokličem.

Dvignil je slušalko, rekoč: — Bodite tako prijazni... Kreml. Gosti so zadržali sapo in stopili v polkrogu k telefonu. Sodrružica Ana Sidorova je postala bleda kakor papir in odšla je v kuhinjo, da bi se osvježila. Najemniki iz vsega stanovanja so se zbrali seve v sobi. Prišla je tudi gospodinja, ki je bilo stanovanje na njeno ime prijavljeno, Darja Vasiljeva Pilatova. Ustavila se je na pragu in napeto opazovala kako se dogodki razvijajo. A dogodki so se razvijali strašno hitro. Energični tovariš Mitrohin je telefoniral: — Bodite tako prijazni in pokličite k telefonu tovariša Trockega... Kaj? In naenkrat so gostje videli, kako se je tovariš Mitrohin izpremenil v obraz, kako se je plaho ozrl na vse prisotne, stisnil slušalko med kolena, da bi se ne slišal iz nje glas in zašepetal: — Kaj naj odgovorim?... Vprašu-

Matineja Z.K.D. IZ DOBRIH STARIH CASOV! MARIA ANDERGAST WOLF ALBACH-RETTY LIL DAGOVER GEORG ALEXANDER DANES OB 14.15 IN V NEDELJO OB 10.30 V ELITNEM KINU MATICI DOPOLNILNI PROGRAM! CENE DIN 3.50 IN 5.50

DNEVNE VESTI

Enotna turistična politika držav balkanskega sporazuma. V okviru V. zasedanja gospodarskega sveta balkanskega sporazuma se sestanejo 18. t. m. v Atenah tudi člani stalnega turističnega odbora. Naša nacionalna skupina turističnega odbora je pripravila za ta sestanek obširno poročilo o uspehih doseženih v letošnjem predloženem letnem programu dela v tekočem letu, obsegajoč v prvi vrsti skupno potovanje na svetovno razstavo v Parizu, skupno turistično razstavo v Jugoslaviji, izdajanje skupnega turističnega buletina, turističnih brošur in oglasov ter skupno turistično konvencijo po osnutku kakor ga je predložila jugoslovanska skupina.

KINO SLOGA Pustolovski film velike ljubezni in velike mrznje belih ljudi v vrtincu kitajskih meščanskih bojev ORIJENT Garry Cooper in Madeleine Carroll Matineja danes ob 14.30 uri - jutri ob 11.15 uri. Vesela opereta M A S K E R A D A Paula Wessely Režija: Willy Forst

MATICA Grandiozno filmsko delo BEETHOVNOVA VELIKA LJUBEZEN njegovovo delo in njegova bolest Harry Baur Režija: Abel Gance. Glasba: Louis Masson Danes in v nedeljo zaigra v uvodu pri zadnji predstavi g. prof. Reiny Gallatia I. in III. stavek iz Beethovnevo lunine sonate v cis molu.

UNION Najlepše filmsko delo v režiji G. Bolwary-ja DEKLISKI INTERNAT (Princesa Dagmar) Angela Salloker Raul Aslan Matineja danes ob 14.15 uri - jutri ob 11. uri. Vesela opereta M A S K E R A D A Paula Wessely Režija: Willy Forst Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Zelo dobri izgledi za letošnje turistično sezono. Tainik Zveze za pospeševanje turizma v Splitu Jerko Čulić se je vrnil s potovanja po državah Srednje Evrope, ker je pripravil vse potrebno za letošnje turistično sezono, o kateri pravi, da so izgledi za njo zelo dobri in da bo boljša od lanske. Posebno mnogo lahko pričakujemo letos Nemcev in Avstrijcev, ker so odstranjene devizne težkote. Letos bo na razpolago okrog 10,000,000 mark ali okrog 140,000,000 Din za nemške turiste, kar zadostuje za vse sezono. Iz Avstrije bo vozil letos po možnosti vsako soboto poseben vlak na naše Primorje. Tudi iz Češkoslovaške bo vozil od 17. aprila do jeseni vsak teden en poseben vlak v Split in na Sušak. — Odlikovanje pevskega društva »Slavce«. Pevsko društvo »Hilbhol« iz Praga je slavilo letos 75letnico svojega obstoja. Ob tej priliki je odlikovalo ljubljansko pevsko društvo »Slavce«, s katerim vodnju dolgoletna bratske stike v znak priznanja, s krasno umetniško plaketo delo prof. Dvornikovega. K odlikovanju čestitamo »Slavce« tudi mi.

DVA ZELO DOBRA SPREDA: Dvigini sidro Junak nad junaki Danes ob 20. uri in v nedeljo ob 15., 18. in 21. uri.

KINO MOSTE Cene Din 2.50, 4.50 in 6.50

Vzorno stanovanje — nova razstava naših gospodinj. Zveza gospodinj pripravila za spomladanski veseljenj v dobro znamenj paviljonu K svojo sedmo gospodinjsko razstavo pod geslom »Vzorno stanovanje«. Razstava bo zanimiva za gospodinje, gospodarje mladino, arhitekta in inženjerje. Vsi jo naše žemstvo pod vodstvom strokovnjakov pokazalo kako naj se vporabi vse novosti tehnike in materiala domu v korist. Marsikomu se bo zabotelo ob tej razstavi, po domu ter bo svoje prihranke in svoje zasluge vsmeril v doseg tega cilja. Razstavo bodo spremljala poučna gospodinjska predavanja ob popoldanskih urah, a zvečer bo nudila prenovljena dvorana modno revijo naše domače obli, poživljeno s svetovnimi umetniško izbranimi točkami varčevanja. Kakor lahka glasba, tako tudi vedra umetnost humorja, plesa, muzikalnih klovnov izredno privablja publiko, saj smeh in zadovolnost poživljata ljudi. — V zvezi s privlačnimi točkami umetniškega varčevanja bo dobila naša ženska obrt nov umetniški okvir. Opozorjamo že danes publiko na to prvovrstno prirediteljstvo Zveze gospodinj, prirejane skupno v velicejsem, ki bo na pratu počitnic, prinesla za vse vrste potovanj lepe in prastične obleke, naš; otiti zopet pobudo za oni razmah, de-

lavnost in nove domisleke, kakor njemu prvi dve vsejamski modni reviji. Kajti na večesejna posebna domača obit vesnu narodu poznata, zato so tudi modne revije na večesejmu najbolj privlačne in uspešne, ker je takrat priток naroda in tajcev največji.

KINO IDEAL Salve smeha! Salve smeha! STAN LAUREL, OLIVER HARDY kot cigana v šlager komediji „CIGANSKO DEKLE“ Danes ob 16., 19. in 21.15, jutri (v nedeljo) ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banške uprave dravske banovine« št. 21 z dne 13. t. m. objavlja odločbo kraljevskih namestnikov o ustanovitvi nove občine št. Vid nad Cerkljico, odločbo kraljevskih namestnikov o preimenovanju občine Tabor v Sv. Jurij ob Taboru, popravek uredbe o ustanovitvi občine Črni vrh, naredbo o prepovedi nabiranja prostovoljcev in prostovoljnih prispevkov za španjlo, pravilnik o umetnih vzglednikih, avtentično tolmačenje odst. 3. člena 36 in člena 55 uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov in objave banške uprave o pobiranju občinskih davščin v letu 1937/38.

RÖNTGENOLOG dr. CIRIL CIRMAN DVORNI TRG ŠT. II. ordinira od 10. do 12. ure Telefon 33-70 Telefon 33-70

— Stradivarijeve gosli v Bački Palanki. V Bački Palanki so odkrili dragocene Stradivarijeve gosli Ima jih siromašen glasbenik Rakić že 41 let. Kupil jih je od gospe Ane Petrović, ne da bi vedel, da so tako dragocene. Mož trdi, da so mu ponujali že leta 1932, za gosli v Buenos Airesu okroglo 700,000 Din, lani pa na Dunaju 400,000 Din. Te dni je dobil od generalne direktorije za antiko in umetnost iz Rima pismo, s podpisom italijanskega prosvetnega ministra, naj razstavi svoje gosli v Cremoni od 15. maja do 16. junija, kjer bo razstavljenih še nekaj drugih pravih Stradivarijevih gosli.

— Nobenega primera gobavosti v Berlinu. Glede na vesti, da so se pojavili na neki deklici v Zagrebu, ki je jedla v Berlinu banane znaki gobavosti, izjavlja nemški generalni konzulat v Zagrebu, da že dolga leta v Berlinu ni bilo nobenega primera gobavosti. Najbrž gre za spretno zasnovano kampanjo proti bananam.

— Za veliko noč od 27. do 29. priredi »Putnik« sledeče izlete z avtobusom: Na Korosko z obiskom Osojskega jezera. Vrbskega jezera. Celovca in Gosposvetskega polja. Cena vožnji in preskrbi Din 495.—. V Banatko čez Trst, kjer bo kosilo. Ozled Benetk in vseh znamenitosti. Povratek preko Gorice. Cena vožnji in preskrbi Din 475.—. V Orikvenico preko Sušaka, kjer bo kosilo. Cena vožnji in preskrbi Din 485.—. V Trst — cena vožnji brez preskrbe Din 115.—. V Gorico — cena vožnji brez preskrbe Din 120.—. Vse ostale informacije v biljetarnicah »Putnika« v Gajevj ulici in hotelu »Metropole«. Rok prijave do 20. marca.

DREVI V KAZINI MEDNARODNI PLESNI VEČER

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu 18, v Skopju 17, v Mariboru in Sarajevu 15, v Splitu 14, v Ljubljani 11,8, v Beogradu 10. Davi je kazal barometer v Ljubljani 754,1, temperatura je znašala 4,9.

— Novo bok pivo pivovarne Uniona, katero je izdelano iz svežega specialnega slada po izkušenih postopanjih, pride v četrtek 18. marca (pred sv. Jožefom) v promet. Pivopivec se bodo tega letošnjega novega bok piva gotovo prav rade veselili.

— Velika tatvina v Lukovnici pri Brezovici. V noči na četrtek je bilo vlomljeno v hišo posestnice Franciške Čuden v Lukovnici in ukradena dolga verižica, srebrna zapetna ura, več srebrnih verižic, več zlatih prstanov, več broš, ponikljan samokres na bobenček z belimi platišči, britve, črne moške hlače, pipa z dolgo cevjo in nemški napisom, dva kovčka suhih klobas in okrog 500 Din gotovine. Tatvine je osumljen neznan moški, tihotapec saharina in igralni kart ter krošnjar s pisalnimi papirjem in svinčniki star okrog 34 let, srednje postave, ki ima spredaj v ustih zlat zob. Ta možki se je zglasil pri čudnovi zadnji čas že tretjič in se zanimal za hišne razmere.

— Zaradi starih dinarjev vpričo otrok zabodel ženo. V Osječanu pri Dobofu se je odigrala v četrtek krvava zakonska tragedija. Kmet Simo Gjuričić ga rad pi je in je v sredo zahteval od svoje žene denar. Pod njenim zgledjem je našel štiri dinarje, ki mu jih je bila žena skrila. Vzel jih je in odšel v kramo. Ko se je vrnil, ga je žena vprašala, zakaj je vzel še zadnji prihranek. Razvil se je prepil, med katerim je žena, da bi se odkrila pijanega moža, pograbila nož in ga udarila z njim po roki. Mož ji je pa iztrgal nož in jo vpričo prestrašen otrok zabodel. Potem je pa odšel na orožniško postajo in povedal kaj je storil.

— Samomer gimnazijca. V Petrinji si je v četrtek končal življenje 14letni sin učiteljskega meščana Vladimir Jednak. Ustrelil se je s samokresom in se zadrl v srce, da je oblegal na mestu mrtve. Zapustil je več poslovnih pisem, iz katerih je razvidno, da je bil zaljubljen v svojo sobotko. Bil je zelo mehkega srca in občutljiv. Živel je v prepričanju, da ga starši in profesorji ne razumejo.

— Za ukradeno kokoš kulja kazen kakor na ukradeno devjstvo. V Beogradu se zagovarja pred sodiščem inž. Svetozar Stojanović zaradi kazeneja je šla v smrt lena mlada Mita Dimitrijević. Med obravnavo prihajajo na dan kaj čudne stvari. Zagovornik tožiteljske ge. Dimitrijevičeve je med drugim omenil da stoji v našem zakoniku, da se kaznuje z 10 leti ročje, kdor vlomi ali ukrade kokoš, dočim je določena za ukradeno devjstvo in dekliško čast samo kazen 5 let zopora.

Iz Ljubljane — Iz Zeleniški direkciji bomo zelo hvalešni, če bomo dobili nočni vlak iz Ljubljane, ki bi prišel ob 24. na Jesenice. Tak vlak smo imeli pred vojno večji del turistov se je pripeljal s tem vlakom, da so prišli ravno ob sončnem vzhodu na vrh Golice. Bili so ves dan na Golici ali kje drugje, z zadnjim vlakom so se pa odpravili v Ljubljano. Na vsak način naj se ozira na zvezo z zadnjim vlakom, ki prihaja iz Maribora. Kakor mi je še v spominu, je bil ta vlak vedno poln.

— V Prešernovi, kakor tudi v Selenburgovi ulici je nad dvema trgovinama izobešena reklamna ura. Pred leti so sicer pravno delovale, sedaj pa že dolgo časa stojte. To je mučno in prevarljivo za tuja, ko vidi na obeh urah, da kažejo 12, pri Zvezdi vidi pa pravi čas, tako da res ne ve ali je on zmešan ali pa ljubljanske ure.

Razstava splitskih preprog V KAZINI OD 27. FEBRUARJA DO 14. MARCA

— Velika nadlega krošnjarjev. Ako sedi v gostilni pol ure, te nadleguje najmanj pet krošnjarjev, ki ti ponudi zelo poceni, proda pa še veliko ceneje. Bil sem pričča pri taki kupčiji. Krošnjar je zahteval za malovredno pipo 18 Din, končno se je pa omečel in popustil 10 Din, tako da je srečni kupec plačal le 8 Din. Pri tem je gotovo plačal dvojno vrednost pipe. V Ljubljani ne rabimo krošnjarjev, saj imamo itak preveč trgovin s tako robo, ki živofarijo. Najbrž velja v Ljubljani prepoved krošnjarjenja samo na papirju.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V SISKI — TELEFON 33-87 Lida Baarova in Albert Schönahls v filmu krasne vsebine Duše pod bičem Predstave v soboto ob 7 in 9 — v nedeljo ob 3, 5, 7 in 9. V nedeljo ob 11 špijonažni večerim OPERATOR 13 Cena na vseh prostorih Din 3.50 V petek: UGRABLJENJE Gustav Fröhlich

— Iz Mlaka sredi mesta. Od frančiškanskega mostu do izliva Grubarjevega kanala v glavno strugo stoji Ljubljanska nad meter visoko v kanalu, kot bi se na imela kam odtekat. Kot vaška mlakuzca dije površina se lesketa v vseh meročih barvah; od Cukrarnice pa do mostu bivše Delavnice pa šumljajo iz bolnišničnih kanalov močni dotoki meteornih voda in polnijo popočni in podnevi strugo. Ko bo pa solnce jelo močnejše greti, se bo pa ta mlakuzca začela pariti, da bo ob pobežljivih smrelo kot kuga, da ljudje ne bodo smeli odpirati oken in zračiti stanovanj. To bi je v obraz tako proslavljeni higijeni v naši modernizaciji — Veliki Ljubljani!

— Propagandni teden pod geslom »Učite se glasbe prične v ponedeljek 15. t. m. ob 6.15 v mali filharmonični dvorani. Ta dan nastopijo gojenci otroškega glasbenega vrta šole Glasbene Matice. V torko ob istem času v veliki dvorani gojenci kvartirja, violine in drugih instrumentov šole Glasbene Matice. V sredo 17. t. m. bosta nastopila ota ansambla matične šole in sicer mladinski zbor in mladinski orkester. V četrtek 18. t. m. pa je produkcija konservatoristov. Zadnje tri produkcije so bodo vršile v veliki dvorani ob 6.15 zvečer. Poleg bogatega sporeda so na programu tudi predavanja in sicer je na prvi produkciji predavanje »Zakaj smo ustanovili otroški vrtec in kaj se učimo v njem«, na II. »Kaj si obetamo od pouka na glasbenih zavodih«, na III. »Ansamblski pouk in ansamblsko igranje doma«, na IV. absolutni glasbeni šol in glasbeni poklici. Občinstvo vabimo, da v obitem številu poseti produkcije v tem propagandnem tednu. Podrobni sporedi se dobe v knjigarni Glasbene Matice po 3 Din.

— Iz Odeke brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUU v Ljubljani, vabi vse učiteljske abituriente (ke) na članski sestanek, ki bo jutri v nedeljo 14. t. m. ob pol 10, v prostorih sekcije JUU — Frančiškanska ul. 6. Na programu je predavanje: »Učiteljevo delo za povzročeno vasi«, ter razgovor o raznih težavah. OBUA.

— Predavanje SPD. Ga. M. M. Debelakova bo predavala o svojih vzhopih v inozemstvu v sredo dne 17. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske Zbornice Številne skiptične slike bodo pokazale lepoto pokrajin v Dolomitih, na Angleskem etc. in detajle plesalnih vzponov predavateljice. Vstopnice bodo v predprodaji od ponedeljka dalje v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti.

— Vojni dobrovoljci! Vse tovaršje opozorjamo na naš redni občni zbor, ki bo 14. marca ob 9.30 v Ljubljani v verandni dvorani Kazine (pri bližje desno). Drevi ob 20. bo istotam članski sestanek, kjer se bodo razpravljalo o vseh zadevah, ki prilegajo na občni zbor. Ker se bodo na članskem sestanku in občnem zboru obravnavale za nas zelo važne zadeve, je potrebno, da pride vsi. Othor.

— Iz Zdrženje trgovcev v Ljubljani priredi v ponedeljek dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Stenica v SISKI članski sestanek za okraj Siska. Režirad in Dravije ter vabi vse gr. trgovce teh okrajev, da se ga udeležijo v žim večjem številu. Uprava.

— Iz Pevsko društvo »Li. Zvone vabi vse Jožice in Jožeta na veselo godovanje s petjem in plesom. Prijetna zabava se bo vršila na predvečer sv. Jožefa, dne 18. t. m. pri Miklošu.

— Iz Valčkov večer v Sokolskem domu v Šiški bo 18. marca t. l. Za prijetno zabavo bo dobro poskrinjeno. Za smeh in dobro voljo bo med plesnimi odnosi skrbel priznani gledališki ansambl iz Trbovelj s svojimi šalami kupleti itd. Izvrsten jazz orkester pa bo sviral lahne valčke za starcejo gardjo, pa tudi ples za mlade. Opozorjamo na to prirediteljstvo in prosimo za obisk.

Na splošno željo predvajamo hkrati prvi film PAULE WESSELY, z njo v glavni vlogi, nepozabno Maskerado ADOLF WOHLBRÜCK V KINU SLOGU: V soboto ob 14.15 uri — v nedeljo ob 11. uri V KINU UNION: V soboto ob 14.30 uri — v nedeljo ob 14.15 uri

— Rezervni oficirji, člani ljubljanskega pododpora se obveščajo, da bo redni letni zbor 30. t. m. ob 20. v društveni sobi, Kongresni trg I/II, z običajnim dnevnim redom.

— Pantigamer Bierdepot je napisano na steni gospodarskega poslopja neke gostilne v Ljubljani. Kaj če bi kupili malo apna in prebrali ta napis, da nam ne bo delal časti.

— Iz Zelo lije se ulične tablice v Ljubljani, a žalostno je, da so nekatere teh tablic že tako zaprtašene, da se komaj prebere, kaj je na njih napisano. Vsaj vsake tri mesece bi jih morali očistiti, da nas ne bo stran pred tuji.

— Iz Anketa o preskrbi Ljubljane z mlekom, Zveza mlekarških združenj v Ljubljani in Okrajna kmetička zveza za okraj Ljubljano-okolica priredita jutri ob 10. v lovski sobi hotela »Metropole« anketo o preskrbi Ljubljane z mlekom s posebnim ozrom na potrebe našega kmetijstva. Tajnik Zveze mlekarških združenj g. Benko bo poročal o ljubljanskem mlečnem trgu in našem kmetijstvu, zdravnik mestnega fizikata dr. Pranta Mis pa o mleku in narodnem zdravju.

— Iz Lutkovno gledališče na Taboru vprizori v nedeljo 14. t. m. ob pol 17. reprizo izvirne slov. lutkovne igre Janeza Grünfelda v petih dejanjih s petjem: Jurček — smučar. Igra je krasna po vsebini, dekoracijah in lutkah. Pevske točke za to igro je skomponiral br. Mirko Premek, Jurčka poje in igra br. Bojže Lumar. Med igro in odmori igra »Jurčkov jazz«. Dejanja se vrše v Ljubljani, za šišenskim hribom in na Veliki planini. Vstopnice po 1, 2, 3 in 4 Din se dobe pred igro in v prodaji od 11. do 12. na Taboru.

— Iz Mladotletje, prekrasno delo Leonida Andrejave vprizori drevi ob 20.15 ih jutri (v nedeljo) sokolski gledališki oder na Viču v režiji brata Bronjaja Battelina. Pri predstavi sodeluje nad 20 oseb, naše starije in mlajše odrske moči. Krasna scenarija bo močno dvignila potek te lepe ruske igre. Vabimo sokolsko članstvo in prijatelje dramske umetnosti, da drevi in jutri napolni sokolsko dvorano do zadnjega kotička. Vstopnice dobite v predprodaji v pisarni Sokolskega doma.

— Iz Možje, ne puščajte svojih žena v šentjakobsko gledališče k burki »Zakoni stavkajo«, sicer se vam lahko pripeti, da boste prav tako presenečeni, kot sta bila presenečena kovač Tone in njegov oče Tomaž. Sami pa si le ogledjte to velezabavno igro, ki bo v soboto 13. in v nedeljo 14. t. m. ob 20.15 uri. Dnevna biagajna posluje od 10 do 12 in od 15 do 17 ure.

— Ljubljanska radio postaja bo v nedeljo 14. t. m. ob 12.45 prenašala iz Beograda predavanje generalnega ravnatelja državnih monopolov Dvorjaja Rašića o »Pomen državnih monopolov za vse in vsakogar od nas«, nakar opozorjamo cenjene poslušalce naše brezicne postaje, da se zanimajo! Vstop prost!

— Iz Kolo Jugoslovanskih sester, podružnica Ljubljana-štepanja vas, vabi na svoj XIII. redni letni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 14. t. m. ob 15. uri pri g. Antonu Novaku, gostilničarju v štepanji vasi. Udeležite obvezno. Othor.

— Iz Dva ponesrečena. Tipografa Dušana Lampreta, stanujočega na Galjevici 216 je zadelo davi huda nesreča. V tiskarni je posegel z roko v stroj, ki ga je pograbil in mu roko zmečkal. Ponesrečena so nemudoma prepeljali z reševalnim avtom v bolnico. Težka nesreča je zadelo tudi brezposelnega kolarskega pomočnika, 46letnega Vinka Bučevića, iz šibenika, stanujočega v Jernejevi ulici 17 v Šiški. Doma na dvorišču je bil brcnil konj s tako silo v prsi, da mu je stri prsni koš.

Iz Celja — Cerkvne koncert bo priredil Akademski pevski zbor ljubljanske univerze v soboto 20. t. m. v Marijini cerkvi v Celju. Zbor bo izvajal klasične skladbe — slovenski duhovno pesem razgibanega XVI. stoletja. Na tem koncertu bomo slišali svetovno znane skladbe, enega največjih glasbenih tvorcev tedanje dobe. Dalje so na sporedu tudi korralni napeti iz Trubarjeve pesmarice, ki jih je stljno priredil mladi slovenski skladatelj prof. Matija Tomc. Stina usmerjenost celotnega sporeda kakor tudi skladatelj g. France Marolt, priznani dirigent tega najboljšega moškega zbora v Jugoslaviji, nam jamčita, da bo nudil akademski koncert izreden umetniški užitek. Vstopnice in sporedi se dobe v predprodaji iz prijaznosti v knjigarni K. Gorčičarja vdove.

— Povečanje posestva celjske bolnice. Baska uprava je kupila hišo in posestvo g. Fazarinca v Ipavčevi ul. To posestvo bo priključeno javni bolnici, na katero je došlej mejilo.

— Nočno lekarniško službe ima od sobote 13. t. m. do vsotelega petka 19. t. m. lekarna »Pri Orluc« na Glavnem trgu.

Iz Celja — Dve podsvezni tekmi. V nedeljo 14. t. m. ob 14. se bo pričela na Olimpijevem igrišču v Gaberju podsvezna tekma med SK Olimpm in ZSK Hermesom iz Ljubljane, ob 15.30 pa na Glaziji podsvezna tekma med SK Celjem in SK Zeleničarjem iz Maribora. Prvo tekmo bo sodil g. Hobacher drugo pa g. Medjen iz Ljubljane. Med številnimi prijatelji sporta v Celju in okolici vlada nezadovoljstvo, ker sta obe tekmi doječeni ob takem času da kohidira, zaradi česar je nemogoče prisostvovati obema tekamama od začetka do konca. Da vpliva taka nepotrebna kolizija tudi na finančno plat tekme, je jasno.

— Obitalški praznik bo proslavilo Slovensko obrtno društvo v Celju na Jožefovo. Ob 8. bo masa v župni cerkvi, po masi pa bo družabni sestanek v hotelu »Evropic«.

— Otrok se je polil s kroprom. V četrtek zjutraj se je četni sinček polletkega stražnika Ivan Rudičja polil doma s kroprom in se nevarno opekeli po obrazu in desni strani telesa. Otrok se zdravi v bolnici.

— Umrla je v četrtek v Liscah pri Celju 73letna viničarka Terezija Doberjova. Istega dne je umrla v celjski bolnici petletna posestničkova hči Zofija Krumpušova z Zg. Rečice pri Laškem.

— Dve podsvezni tekmi. V nedeljo 14. t. m. ob 14. se bo pričela na Olimpijevem igrišču v Gaberju podsvezna tekma med SK Olimpm in ZSK Hermesom iz Ljubljane, ob 15.30 pa na Glaziji podsvezna tekma med SK Celjem in SK Zeleničarjem iz Maribora. Prvo tekmo bo sodil g. Hobacher drugo pa g. Medjen iz Ljubljane. Med številnimi prijatelji sporta v Celju in okolici vlada nezadovoljstvo, ker sta obe tekmi doječeni ob takem času da kohidira, zaradi česar je nemogoče prisostvovati obema tekamama od začetka do konca. Da vpliva taka nepotrebna kolizija tudi na finančno plat tekme, je jasno.

— Obitalški praznik bo proslavilo Slovensko obrtno društvo v Celju na Jožefovo. Ob 8. bo masa v župni cerkvi, po masi pa bo družabni sestanek v hotelu »Evropic«.

— Otrok se je polil s kroprom. V četrtek zjutraj se je četni sinček polletkega stražnika Ivan Rudičja polil doma s kroprom in se nevarno opekeli po obrazu in desni strani telesa. Otrok se zdravi v bolnici.

— Umrla je v četrtek v Liscah pri Celju 73letna viničarka Terezija Doberjova. Istega dne je umrla v celjski bolnici petletna posestničkova hči Zofija Krumpušova z Zg. Rečice pri Laškem.

Iz Kranja — Neresnična govornica. V ponedeljek je na Goronji Savi nenadoma umrla čisto hčerka italjskega mojstra Kravisa, Ljudje so v svoji nepoučenosti začeli kriviti govornico da jo je s kamenjem ubil četni nosedov fantek. Zdravniška preiskava je dokazala da je deklica umrla naravno smrti zaradi prirojene napake v organizmu. Kdor bo še dalje širil vesti, da je bila deklica ubita, bo imel opravka s sodiščem.

Naše gledališče DRAMA Začetek ob 20. uri. Sobota 13. marca: Simfonija 1937. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Nedelja 14. marca: Ob 15. uri: Repočev. Mladinska predstava. Izven. Globoko znižane cene od 14 do 2 Din. Ob 20. uri: Dr. Izven. Ponedeljek 15. marca: zaprto.

OPERA Začetek ob 20. uri. Sobota 13. marca: Ob 15. uri: Bolgarski plesni večer. Ob 20. uri: Ero z onega sveta. Izven. Cene od 30 Din navzdol. Nedelja 14. marca: Ob 15. uri: Travlata. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Navihanka. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek 15. marca: zaprto.

Vremensko poročilo po stanju z dne 13. III. ob 7. uri zjutraj Roteča-Planica: 1, oblačno, mirno, 25 cm južnega snega. Planica-Slatna: 0, oblačno, mirno, 50 južnega snega, mala in srednja skakalnica uporabni. Peč Petelinjek: —1, oblačno, mirno, 10 suhega snega in 110 podlage. Kranjska gora: —1, barometer se dviga oblačno, mirno, 20 južnega snega. Pokljuka: —1, suho sneži na 85 trde podlage, mala in srednja skakalnica uporabni. Kočevje: —1, drobno sneži, jugozapadnik, 15 novega snega. Komna: —1, oblačno, 260 osrnenega snega. Velika planina: —1, oblačno, mirno, 120 snega.

Radioprogram Nedelja, 14. marca. 8.00: Veseli nedeljski pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba (15 minut za dame in 15 minut za gospode, vodi g. prof. Dobovšek). — 9: Cas, poročila, spored. — 9.15: Flavta solo, igra I. Filip Bernard, pri klavirju gdna Onjezda Melita; Händel: 3 sonate. — 9.45: Postni govor: žena in Kristus s križem (g. Fr. S. Finžgar). — 10.15: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Metoda. — 10.50: Koncert radijskega orkestra. — 11.40: Otroška ura (vodi gd. Slavica Vencajzova). — 12.10: Reproduriran koncert (po željah) — 13: Cas spored, obvestila. — 13.15: Ruski zbor in orkester Jarc. — 15.30: Prenos iz Konjice: Koncert mladinskih pevskih zborov. — 17: Kmet. ura: Cebelar spomladj (g. Jože Okorn). — 17.30: Orkestralni koncert lahke glasbe (plošče). — 18.00: F. S. Finžgar: Nova zapoved (izvajajo člani radijske igralske družine). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Radio in šola (Dušan Marjanovič). — 19.50: Slovenška ura: a. Skladbe na S. Gregorčičevo besedilo poje Akademski pevski kvintet, b. O gorških Brdih (g. Ludvik Zornut). — 20.30: Koncert Ljubljanskega žarnet-kvarteta (gg. dr. I. Karlin — violina I., M. Grošičar — violina II., V. Dežela — kitara, VI. Princič — harmonika, vmesne speve poje g. Mirko Premec). — 21.20: Loharjeva operetna glasba (radijski orkester): Eva, polpuri, Giuditia, polpuri. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Zvočki v odih (radijski orkester).

Ponedeljek, 15. marca. 12: Z ruskih poljan (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Simfonije pesnitve (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura: Splošen pregled prehranjevalnih navodil. — 18.20: Stenka Razin (Gazunov) — simfonična pesnitev na ploščah, izvaja orkester bruseljskega konservatorija. — 18.40 Kulturna kronika: gledališče in občinstvo (g. Ciril Debevec, režiser Narodnega gledališča). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Radio v Jugoslaviji (dr. Ljudviti Spljak iz Zgbe). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Pevski koncert g. Roberta Primožiča s spremljevanjem radijskega orkestra. — 22: Cas, vreme, žila, spored. — 22.15: Otrajski trin »Vesna« — Konca ob 23. uri.

Prodaja butar na novi podlagi

Tudi prodajalci butar si znajo pomagati z demonstracijo

Ljubljana, 13. marca. Prodaja butar, ki je za Ljubljano tako značilna, je letos bolj žalostna kakor izzidljiva, vendar prav zaradi tega še tam bolj značilna. Ne seveda značilna, praznična, kakor je bila včasih, temveč, ker letos sloni na novi podlagi. Ko se je prejšnja leta začel sejem, ki v Ljubljani nima drugega imena kakor »Butare predajač«, so meščani to takoj zvedeli, kakor če se začne veseljem, kajti vesele barve butar na nabrežju ob kreslji so jim to oznanile. Zavidalo je praznično razpoloženje že zaradi teh barv, pa tudi vrvenje na nabrežju ob pisnem blagu je bilo praznično. Letos je pa prodaja butar položna na novo podlago.

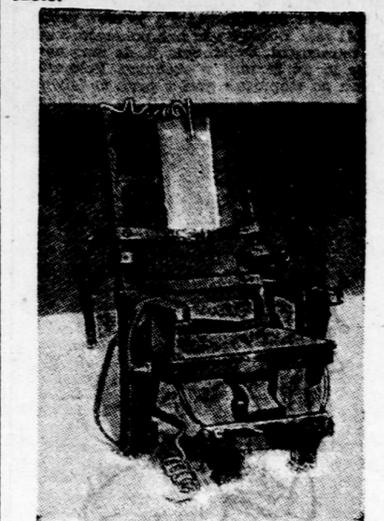
Zelo smo napredovali. Reforme se kažejo povsod in tudi ljubljanske najtrdnjše tradicije se ne morejo upirati. To se je letos pokazalo najlepše pri prodaji butar. Ljudje so pričakovali, da bodo prodajali svoje pisane izdelke kakor so jih že od njega dni, ob franciškanskem mostu, prislonjene na obrežno ograjo. Niti sanjalo se jim ni, da letos ne bo več prave prodaje butar, odnosno, da bo reducirana na tržne mize v prejšnji Semeniški ali sodanji Dolničarjevi ulici med semeniščem in stolnico. Okrog 70 prodajalcev je prišlo prvi dan v Ljubljano prodajati butare. Na tržnem nadzorstvu so mislili, da jih bodo razveselili z novim prostorom in tržnimi mizami, kajti v Ljubljani ni še nihče nikdar prodajal butar na tržnih mizah. Ljudem pa ni šlo v glavo, da morajo butare naložiti na mize. Mnogi so se bali, da bodo s tem pokvarili okrasje butar in godrnjali so, češ, butare vendar niso zeljate glave, da bi jih lahko kratkoma nakupičili na mize! Zdelo se jim je tako ne navadno, kakor da bi jih kdo silil, naj prodajajo božična drevesca na tržnih mizah.

Toda z novo podlago prodaje butar samo na sebi bi se še sprijaznili, nikakor pa se niso mogli potolažiti, da so jim doleteli prostor ob pustem semenišču, kjer

je malo prometa in kjer niso smeli puščati butar ponosi na prostem. Prav zaradi tega je bila prodaja butar še prvi dan v hudi krizi. Večina prodajalcev je bila prej šnja leta tudi izdelovalcev, doma iz oddaljenih krajev; svojega blaga niso mogli prevažati vsak dan na trg pa sopot domov, že zaradi prevelike oddaljenosti, pa tudi zato ne, ker se blago pri prevažanju zelo kvari. Prejšnja leta so skoraj vsi prodajalci puščali butare na nabrežju in ponosi so jih stražili, pogosto, ko niso bile preveč mrazne noči, so pa skoraj vsi predremali ob kreslji marsikatero noč. Zdaj je pa bilo z navadno tržno reformo konec te izzide in prodajalci so morali pospraviti zvečer blago kakor so vedeli in znali. Točili so tudi, da ni bilo nobene kupčije. Zato jih je bilo večeraj že približno polovico manj kakor prvi dan. Resignirali so nad prodajo »na novi podlagi«. Oni pa, ki so vztrajali, se niso pustili odpraviti tako zlepa. Poskušali so prodreti z intervencijami, več ali manj milimi prošnjami, pa tudi z odločnimi zahtevami.

V sredo zjutraj so začeli intervenirati in demonstrirati na svojem novem tržnem prostoru. Zahtevali so od gospoda s tržnega urada, naj jim dovoli prodajo butar na nabrežju. Bilo je pravo javno zborovanje na prostem, a zelo zabavno. Prodajalci so pretili, da pojdejo tudi na bano vino, če bi jim nižje instance ne ugodile ter da ne bodo prej mirovali, dokler ne bodo smeli prodajati na svojem starem sejmskem prostoru. Gospod s tržnega urada se jih je dolgo otepal, končno je pa le dejal, da naj prodajalci pograbijo mize in gredo, kamor jih je volja. Zdelo se je, da so prodajalci čakali samo tega, kajti že v istem trenutku se je začela zanimiva tekma, kdo bo prej na nabrežju z mizo in butarami. Sklenjen je bil torej kompromis: butare morajo vendar prodajati na mizah, toda na prostoru, ki so si ga želeli, vendar tudi ne na prostoru, ki so si ga želeli najbolj, in sicer ne na nabrežju nasproti kreslji. Tam so zdaj številne semenarice, zato so se prodajalci butar morali sprijazniti s prostorom na Cankarjevem nabrežju. S tem prostorom bi bili povsem zadovoljni, ko bi pri mestu ne bil še en sejem, in sicer tam prodajajo otroci in ženske v dolgi vrsti pomladno cvetje. Razen tega jim pa ni naklonjen tudi vremenski režim. Dež je večeraj nesumljivo spiral barve z okrasov butar in močilo uboge prodajalce v pravem pomenu besede do kosti. Ostala jim je le tolažba, da se bodo butare lahko čim več kaj časa primerno podražile, ker jih je mnogo manj kakor prejšnja leta. Če jih ne bo gojufalo tudi to upanje! Lahko se namreč zgodi, da bo prišla prihodnje dni v Ljubljano še cela armada prodajalcev butar, ko bodo zvedeli, da je prodaja dovoljena na nabrežju!

Ko so prišli ponj pazniki, da bi ga odvedli na morišče, je vzkliknil samozabljivo: — Rad bi dokončal to risbo pred svojim transportom v pekari. Kot strasten kadilec je kadil a podi k električnemu stolu cigareto. Ko so ga privlekli, je vprašal: Ali smem še enkrat potegniti? Potem je pa cigareto vgasil in si jo vstaknil na uho, rekoč: No, gospodje, zdaj pa lahko smete!

Neki Belgijec je s tolikim zanimanjem zasledoval dogodke na raznih bojiščih med svetovno vojno, da je še sedeč na električnem stolu vprašal, kakšen je položaj v Evropi. Njegove zadnje besede so bile: Ah, ko bi mogel zvedeti, kdo bo zmagal v vojni. Nek prijatelj glasbe je prosil pred usmrtitvijo, naj mu prinese kitaro, na katero je igral do zadnjega trenutka. Na zadnji poti so mu morali igrati Chopinovo »Zalno koračnico« na klavir, ki so ga morali postaviti na hodnik, po katerem je stopal na morišče.

80 transfuzij krvi

Zanimiv primer transfuzije krvi so imeli v ameriškem mestu Tennessee. Moderna medicina visoko ceni pomen transfuzije krvi, ki pa ni tako lahka, kakor bi človek mislil na prvi pogled. Ne da se prenesti kri vsakega človeka na vsakega bolnika, ker vsaka kri ne odgovarja temu nameru. Če prenesemo na bolnika neodgovarjajočo kri, lahko nastanejo zelo težke posledice. O tem priča tudi primer v mestu Tennessee, kjer je prenesla neka žena že 80 transfuzij krvi. Po prvi je nevarno zbolela, temperatura je močno poskočila in dobila je hudo mrzlico in sicer zato, ker je rabil zdravnik kri njenega moža, ki ni odgovarjala njeni krvi. Šele druga transfuzija, ko so rabili kri njenega bratrance, je dosegla zaželjeni uspeh.

Ameriški zdravniki se zelo zanimajo za ženo, ki je prenesla že 80 transfuzij krvi. Vsake tri tedne mora dobiti svežo kri. Muči jo težka nadihu, združena z boleznimi srca in pljuč. Zdravniki pravijo, da bi bila že umrla, če bi ne dobivala sveže krvi. Z njenim zdravljenjem so pa združene velike težkoče. Krv ni more dobiti vedno od istega človeka, kajti vsak človek lahko žrtvuje svojo kri bližnjemu v najboljšem primeru enkrat v mesecu, ona pa potrebuje svežo kri vsake tri tedne. Zato ima več darovalcev krvi. Njene roke in noge so že tako nagosto prebrodene z iglami, da zdravniki ne vedo, kje bi ji še prebodli kožo za transfuzijo krvi.

Zločin iz rasne mrznje

Rasna in verska mrznja povzročata še vedno mnogo zločinov zlasti v Albaniji, čeprav bi človek mislil, da živi tam prevladujoči mohamedanski svet v razmeroma dobrih odnosih s krščanskim. Oni dan je našla orožniška patrulja v gorah blizu Skadra v sveže izkopani jami dvoje pokonci stojišč trupel zvezanih skupaj z vrvo. Truplji sta bili do vratu zakopani v zemljo. Bila sta mladenič in dekle, oba naga, oba z razbitimi glavami, na katerih so se poznali udarci s kamnom. Način zločina je kazal, da gre za osveto odnosno kazen, kakor kaznujejo mohamedanke v Turkestanu, Afganistanu, Perziji ali na Balkanu, če celo imajo zakonsko zvestobo ali če imajo ljubavno razmerje s kristjanom.

Tako so orožniki kmalu doglali, da je imela komaj 17-letna, zelo lepa Selema Antarimova ljubavno razmerje s Petrom Krausovim, ki je bil krščanske vere. Fantičen Selem in oče Selim Antarim je sklical svoje sinove in ko so prisegli na koran, je izrekel nad svojo hčerko smrtno obsodbo. Bratje so potem presenetili zaljub-

ljena na sestanku, zvezali so ju in zakopali do vratu v zemljo, potem so ju pa kamnili. Po zločinu so se vrnili domov in povedali očetu, da je bilo pravici zadosteno. Selim Antarim je s svojimi sinovi pobegnil v gore. Vsi so do zob oboroženi in orožniki jim bodo težko prišli do živega.

Pojčča podgana

Čuvaji v živalskem vrtu v Chicagu so ujeli podgano, ki poje in žvrgoli kakor kitajski slavček. Podgane so se zadnje čase v živalskem vrtu silno razpasle in ravnateljstvo je odredilo, naj jim nastavijo pasti. Nekega jutra, ko je bil višji čuvaj na inspekcijskem obhodu, je zaslišal krasno žvrgolenje iz podganje pasti. Tako namreč poročajo ameriški listi in ker bo prvi april šele čez tri tedne, jim ne moremo očitati, da nas hočejo potegniti. Misleč, da se je slučajno ujele v past ptička, je hotel past odpreti, ko je zagledal v nji pojččo podgano.

Učenjaki so se jeli seveda takoj zanimati za čudno podgano in znani naravoslovec prof. dr. Slye je baje že pojasnil njeno zagonetko. Po njegovem mnenju vse podgane pojo, samo da človeško uho ne more prestreči njihovega glasu, ker se siriijo toni na kratkih valovih. Ujeta podgana ima pa zelo nizek glas in zato se sliši. Tako imajo Američani s svojo pojččo podgano še eno senzacijo več.

Žrtev devalvacije

Na pariško kliniko sta prišla k slavnemu specialistu prof. Durandu priletela zakonca. Moža je mučil slab krvni obtok, ženo je pa skrbelo njegova bolezen. Dočim je stal molčljivo ob strani, je žena pojasnjevala profesorju znake moževe bolezni. Profesor je moza temeljito preiskal, potem je pa dejal: »Lahko vas zagotovim, da nimate nobene organske bolezni srca. Vse je samo posledica nervoznosti. Pomirite se, izogibajte se vsakega razburjenja in kmalu bo zopet vse dobro.« — Gospod profesor, mož moj je namreč krvnik in čeprav je že vjaven svojega dela, mu vendar dela težave, — je dejala žena. Kadar ga kličejo na delo, mora vstati zgodaj zjutraj in vrača se ves iz sebe. Bojim se, da si bo povsem uničil zdravje.

— Če je tako, morate pa izpremeniti svoj poklic, — mu je svetoval profesor. Posledica je bila, da je pariški krvnik odločil svoje mesto in priporočil prezidentu republike za krvnika svojega zeta in prvega pomočnika, za katerega zahteva zvišanje plače. Deibler sam je imel 1.000 frankov mesečno in 500 frankov za vsako usmrtitev. V prošnji pravi, da bo ostala Francija brez krvnika, ali pa da postane slednji žrtev devalvacije, če mu ne zvišajo plače.

Ameriška sodna groteska

Ameriški pravnik se razburja zaradi nove sodne groteske v New Yorku. V celici na smrt obsojeni sedi in se počuti dobro jetnik A. Heron, ki je bil pred 29 leti obsojen na smrt, pa ga še vedno niso usmrtili, čeprav ni bil pomiloščen. Leta 1908 so ga obsodili na smrt zaradi umora nekega duhovnika. Njegov zagovornik je pa zahteval, naj obsojenca prejšnje psihijatri, češ, da ni odgovoren za svoja dejanja. Sodišče je ugodilo zagovornikovi zahtevi in Herona so izročili psihijatrom. Da bi ga preiskali, Predno so pa psihijatri izrekli svoje mnenje, je nenadoma umrl sodnik, ki je bil izrekel smrtno obsodbo. Po ameriških zakonih pa lahko odredi usmrtitev samo sodnik ki je zločinca obsodil na smrt.

Od takrat sedi Heron v celici na smrt obsojeni, ne da bi ga mogli usmrtiti. Zahteva lahko najboljše jedila in pijače, do katerih ima na smrt obsojeni pravico pred usmrtitvijo. Tako se gosti že 29 let. Oni

dan je tarasil željo, naj mu pošiljajo v celico celo kovo sreje in dnevniki, da mu ne bo dolgčas. Sprejema tudi posete svojcev in prijateljev in zadnje čase hoče imeti vsak dan v celici celo radioaparate. Krožek newyorških pravnikov je sklenil obrniti se na guvernerja, da bi napravil konec tej sodni groteski s tem, da bi Herona pomiloštil.

Potni list v nebesko kraljestvo

Vse je prenapolnjeno, povsod so potrebne legitimacije, podpisni in kolekti, če hočeš kam priti. To neobhodnost so izrabili Južni Afriki med lahkovernimi zamorci sleparji, da so reveže poštno osleparili. Policija je prišla na sled toli sleparjev, ki je hodila po zamorskih naselbinah in prodajala zamorcem potne liste v nebesko kraljestvo. Potni listi so bili zelo lepo izdelani, imeli so tudi mesto za sliko, treba je bilo vpisati samo ime in lastniku je bilo zajamčeno, da mu bo sv. Peter radevolje odprl nebeska vrata.

Sleparji so imeli s seboj fotografske aparate in so lahkoverne zamorce kar sproti fotografirali, da je šlo delo hitreje od rok. Ker so znali dobro govoriti in ker so bili potni listi opremljeni z različnimi eksotičnimi podpismi in pečati, so šle sleparje gladko od rok. Cena potnega lista se je ravnala po premoženskih razmerah. Premožnejši zamorci so morali plačati več, siromašnejši pa manj. Najnižja cena je bil en angleški funt.

Deviška zemlja v krvi

Ljubljana, 10. marca. Šele po desetletju, skoraj po desetletjih se tu na tam pokaže na knjižnem tržišču dokument iz one dobe, ki je bila najbolj usodna za naš narod. Kakor bi se deset tisočeri udeleženci strahobnih pohodov od tujih družin in izubijanih zaupanje, ti tisoči množice, če odstojemo nekatere publikacije, ki so izšle takoj po vojni, napisane ne še v mrzlici dogodkov kot duhovni odmev vseh deviz, ki so razganjale in tep tale množice. Kakat smo morali torej dolgo leta, da se izda udeležencem v svoji morda obnovljeni veri v človeštvo in za upa rojakom sliko svoje zapletene, ele mentarne poti, kakor so jo preživljali milijoni. Ti drobci na knjižnem polju imajo v sebi močne dokumentarne vrednosti.

Mohorjeva družba je izdala »Deviško zemljo v krvi«, knjigo, ki se bliža po zgradbi skoraj avtobiografiji, čeprav iskreno in posteno rdeče viden okolico in dogodke. Kolikor je viden avtor izza dogodkov, vidimo v njem razvoj in smer močnega, postnega slovenskega človeka, ki je pri vsej osuoposti ob močnejših dogodkih obranil miren pogled in svojo prirojeno vero v bodočnost.

Avtor Jakob Grčar je prišel z galskih bojišč preko tipičnega taborišča vojnih ujetnikov med rusko malomeščanstvo ki ga danes v njegovih vrstah ogledujemo že kot bivš družabni sloj, v vrtnice državljanske vojne v vrstah češkoslovaških legij. O samih dogodkih izvemo precej iz literature češkoslovaških legionarjev, ki je obilnejša, medtem ko pri našem avtorju občudujemo njegov topli odnosaj k močnejšosti sibirskih psov, ki jo opisuje tako da doseže silno veliko bolj znanega pisatelja Osendowskega (Zveri, ljudje in bogovi — pot Osendowskega od Jeniseja v Urjandaj, Tibet in Mongolijo) čeprav ob skromnejši someriji zveri in bogov zato pa med veliko bolj sočnimi in resničnimi ljudmi kakor pa je hodil znani Poljak.

Iz knjige našega avtorja sriš toliko neposrednosti, prave slovenske iskrenosti, da izključuje vsak dvom o grozotni resničnosti dogodkov in je zato razumljivejši prirodnost, ter mu je preprostost samo odlika, ki obeta, da bo knjiga morala biti uvrščena v dokumentarno literaturo o samem času.

S svojo neposrednostjo in zvedavo domeljivostjo nas postavi avtor v sredo raznorodnih vrst ljudi zvrtnjenih v težkih krčnih revolucije državljanske vojne političnih pehob, obupnega domotožja češkoslovaških legionarjev in naših fantov, vojne namutosti ki s svojo elementarnostjo zasiluje premirja med namernostjo mrznjo, ko pada cena slovskega življenja na ničlo in so ljudje medsebojno še uničujoča napotja. Čemu so napotja? Nečemu, kar avtor morda nehoče pove, ko se zadene s skoraj sramežljivo besedo v svoje kornje, je po domovini, z vednim ponosom v domno pesem ki jo je dobil iz ruskih ust, in s toplim zasnom v sibirsko prirodu v polnem soncu. To, kar je manjkalo vsem, so množice hladno reševale po bedni slovske pameti medsebojnih masakrov. Mi ki živimo zaslušno skov preprostost socialnih elementov vso globlno vrednostjo življenja navadnega življenja počelna.

In morda nehoče je največja zasluza našega avtorja, da nas z mehko roko varno vodi skozi elemente iz katerih se je rešil. L. Š.

Zadnji trenutki pred usmrtitvijo

Cudne želje so imeli nekateri zločinci, predno so jih posadili na električni stol

Nek ameriški list se je obrnil na študente ameriških univerz z vprašanjem, kako bi preživeli zadnjih 24 ur, če bi zagotovo vedeli, da bodo drugi dan umrli na električnem stolu. Na to čisto ameriško vprašanje je prišlo tudi nekaj prav ameriških odgovorov. En študent je odgovoril, da bi zadnjih 24 ur prepešal, drugi zopet, da bi drvel z avtomobilom po New Yorku, ne da bi se zmenil za prometne stražnike. Objavljeni odgovori študentov so naleteli na kritiko v sodniških krogih, kjer menijo, da bi preživeli študentje drugače svoje zadnje ure, če bi šlo zares.

Nihče izmed onih, ki so zaključili svojo življenjsko pot v celici smrti ni bil tako vesel, kakor James Kessedee. Ob koncu leta 1920 je moral mož sesti na električen stol, ker je bil s tremi padajši umoril spre vodnika cestne železnice. Na predvečer usmrtitve je prišel k njemu v celico višji paznik in ga vprašal, kako se počuti. Kessedee se ni dal motiti. Mirno je končal risbo na steni, da bi se tako ovekovečil, potem je pa odgovoril: No, kaj ni neumno usmrtiti človeka, ki je tako naadren za risanje kakor jaz? Kot glavo zločince bi morali biti po zakonu usmrteno zadnji. Ko je prišla ura usmrtitve in so prvega obsojenca odvedli na morišče, je postal drugi nemiren. Tedaj je pa zadonel po hodnikih

mračne kaznišnice krasen tenor. Kessedee je pel veselo popevko, da bi razveselil svo jega tovariša.

Nekdo je umoril svojo sestro da bi se ne omožila z možem, ki ga je sovražil. Bil je obsojen na smrt in zadnji noč pred usmrtitvijo je prosil jetniškega zdravnika, naj mu preskbi novo očala, da bo bolje videl in da bo gledalec bolj všeč. Njegov želji je bilo ustrezno in zločinec je stara očala podaril pazniku za spomin. Zadnja želja nekega drugega zločinca pred usmrtitvijo je bila šopek rdečih nageljčkov. Enega si je zataknil v gumbnico, druge je pa razdelil med paznike, od katerih se je poslovil z besedami: Na svidenje, tovariši! Naravnost presenetljiva je bila hladnokrvnost, s katero se je pripravljala na smrt neka morilka. Ko so ji spotočili, da je njena prošnja za pomiloštev odklonjena, si je začela šivati v celici novo obleko. Na predvečer usmrtitve je z veliko slastjo povečerjala in dejala: »Mrs. Shokmerjevci se češnjeve zavitke danes ni posrečil, Toda to ji rada oprostimo. Še zadnjo uro pred smrtjo je na hitro roko premaradila svojo obleko, ker ji ni bila všeč. In ta ženska je s lastnimi rokami zadavila svojo pastorko zaradi dediščine.

Drugi kandidat smrti, ki je umoril stražnika, se je bavil v celici smrti z risanjem.

Georges Ohnet: ZADNJA LJUBEZEN

Roman

Bratranca sta se vrnila opoldne z izprehoda na konjih navidez dobre volje, v resnici pa ločena po globokem sovraštvu. Baron je bil sicer lahkomisel, vendar so se mu pa zdeli dogodki zadnjih šestih mesecev vedno bolj čudni. Prišel je do spoznanja, da je zanesla Lucie klico razkola v dotlej mirno zakonsko življenje njegovega bratrance. Ni sicer še točno vedel, pač se mu je pa močno zdelo, da stoji med njim in Lucio Armand.

Vpričo prijateljev Armand in Mina nikoli nista pokazala, da je njuna zakonska sreča skaljena. Markiz de Villenovsky je imel takoj prvi dan z grofico dolg razgovor. Toda stari diplomat je bil v grofovem domu že davno kakor doma in zato se ni nihče čudil, da se z grofico tako dolgo pogovarjata. Armand je bil od jutra do večera v sedlu. Vsak dan je jahal na strmo morskobalo, kjer je privezal konja, sedel in se zasanjal zroč v neizmerne dalje. Sum morskih valov je spremljal globoko bolest njegovega srca. O Lucii ni imel nobenih vesti in tudi vede! ni, kaj se je zgodilo med njo in njegovo ženo. Sutil je pa, da se je moralo nekaj zgoditi. Svojo ženo je videl vedno

bledo in upadlih oči, zlasti so ga pa presenetili njeni že močno sivi lasje. Nekaj dni je zadostovalo, da se je postarala za deset let. Njeno trpljenje je bilo tako očitno, da so se jeli prijatelji bati za njo. Veselje je bilo zbežalo iz grofovega doma. Kmalu za njim se je razšla tudi družba. Grofica in Armand sta ostala sama in odpotovala sta v svoj grad.

V samotarstvu se je znal Armand še bolj premagovati. Vsak dan dve uri se je premagoval vprico svoje žene. Kadar je bil pa sam, se je pozezal v svoje mračne misli. Ni ga mikalo vrniti se v Pariz. Trpeti zato, ker je ljubil Lucio. mu je bilo v največjo radost.

Lucie je pisala grofici. Bila je na Škotskem pri rodbini svoje družabnice. Pastorjeva rodbina jo je toplo sprejela. Kmalu se je pomirila in svoje nesreče ni več prenašala tako težko.

— Ali ne nameravate povabiti prijateljev na lov? Vsako leto jih povabimo in letos se bodo čudili če ne dobe valjila.

Armand je odkimal z glavo. Toda grofica ni odnehala.

— Morda bi vas vesela družba razvedrila, pozabili bi na svoje gorje.

To je bilo prvič, da je grofica kar naravnost namignila na Armandovo duševno stanje. Armand je zardel in jo presenečeno pogledal. Toda ona si ni imela kaj očitati. On sam je preveč dobro čutil žrtev, ki jo je doprinesel svoji doživetni. Ona sta imela svoje razloge, da sta molčala.

— Storitve kakor vam drago, draga Mina, — je

dejal Armand. — Če mislite, da je nama družba potrebna, povabite kogar hočete, toda ne meni na ljubo, kajti meni je samota najljubša.

Mina mu ni hotela več prigovarjati, naj povabi prijatelje na lov, ker se ji je zasmilil. Stopila je k njemu, rekoč:

— Zgodi se vaša volja. Vidim, da vam je samota najljubša. Vem pa, da pride čas, ko se vam bo zdelo tudi moja družba neprijetna.

Otožno se je nasmešnila in pripomnila: — No, in potem mi ne bo kazalo nič drugega, nego oditi.

Armand je vstal in vzkliknil plamtečih oči:

— Vi, Mina? Bila bi velika nesreča, če bi vas ne imel več ob svoji strani. Mar niste boljše del mojega bitja? To malo, kar še pomem, za to se moram zahvaliti samo vam. Vi ste moj angel varuh in če bi me zapustili, bogve kaj bi se zgodilo z menoj.

Prijela ga je za roko in ga posadila kraj sebe.

— Vidim dobro, da se tu dolgočasiti. O, nobene ga vprašanja ti nočem zastaviti. Hočem te samo razvedriti. Odpotujva v Italijo ali kam daleč, kjer te pretečnost ne bo več preganjala, kjer boš našel ustejo in razvedrilo. Spremljala te bom in obljubim ti da bom vedno vesela in da boš slišal iz mojih ust samo radostne besede.

Objela ga je, pozabila je na lastno trpljenje in mislila samo nanj, ki je bila zaradi njega preliha vse solze svojih oči; pripravljena je bila preliti zanj tudi kri. Armand je čutil, kako globoko ga ljubi. Toda rešitve ni bilo več. Bilo je že prepoz-

no. Odkimal je z glavo, rekoč: — Nikar se ne ukvarjajte s takimi načrti. Ostaniva v miru najinega vsakdanjega življenja. Edino to me lahko pomiri.

— Pa ostaniva tu, — je veselo pritrdila Mina navidez vesela. Poskusila bova razvedriti se sama. Nadaljevala sta torej svoje samotarjenje, ne da bi mogla najti v sebi dovolj poguma, da bi si vse odkrito priznala.

Blizu gradu Cravant se je pripetilo ob koncu avgusta nekaj, kar je globoko poseglo v njuno življenje. Hektor Firmont se je pripravil na lov v Anglijo, kamor ga je bil že davno povabil lord Melivan Grey. Z mladim lordom Fritz Geraldom se je bil napotil tudi na Škotsko. Na predvečer svojega odhoda je sedel na griču in občudoval lepo krajino pred seboj. Vlada je globoka tišina. Kar je zaslišal na cesti korake in radovedno se je obrnil. Bil je presenečen in obenem vesel, ko je spoznal miss Griffith. Tri korake za njo je stopala Lucie Andrimontova.

— Ali smem verjeti svojim očem, Lucie? Na ta klic se je Lucie naglo ustavila. Rada bi bila smuknila mimo njega in dohitela svojo družabnico, pa ni šlo.

— Kaj, draga gospodična, zapustiti vas v Deauvilleu in najti vas na Škotskem? Ali ste to res vi?

— Da, jaz sem, — je odgovorila Lucie mirno. — Prišla sem s svojo družabnico za nekaj tednov v njen rojstni kraj. Rada se izprehajam in tako smo se srečali. Ali ostanete dolgo tu?

Na Komno na smuko

Ljubljana, 13. marca
Da, tudi iz Ljubljane in ne samo z zagrebške ilice se lahko odpelješ naravnost na Komno. Doma ti naloži žena — če jo imaš seveda in če kaj prida skrbi za tvoje telesni blagor — poln nahrbtnik dobrot, potico, kračo, pomaranč, jabolk, suhih češnjelj in pa copate, kar je še posebno važ-

Moje dostojanstvo v profilu

no, da jo mahaš na kolodvor optan kakor tovrno živinče. Copate so važne, da na zakonskem dopustu ne pozabiš, kako je doma. Ne, ne bil bi posten Kranjec, če bi ne cijazil s seboj bogate zaloge živil za štirinajst dni, čeprav si se namenil na smuko v planine samo za teden dni ali pa še manj. Smučke držiš sramežljivo pod pazduho. Snega ni nikjer, razen v planinah in sram te je, ko se ozirajo ljudje za teboj, češ, temu se je pa zmešalo, po cvetoči reši in telohu gre smučat.

Sedeš v vlak, odvežeš nahrbtnik in takoj za Medvodami začneš prigrizovati, da bi ne omagal že v vlaku. To je lepa kranjska navada. Škoda bi bilo, če bi se opustila. Pride sprevodnik in če imaš cel vozni listek, se stisneš plaho v kot in mu ga pomoliš po možnosti tako, da sopotniki ne opazijo. Bela vrana si namreč med njimi in po pravici te je lahko sram. Drugi imajo rezijske, četrtinske, polovične... Sprevidnik te pomilovalno pogleda, kakor da si državljani druge vrste. Saj si morda res, zaveš se šele v vagonu, ko stiskaš v roki vozni listek... Jaz imam k sreči četrtinsko, da se mi ni treba sramovati...

Gorenjec sopiha in sopiha. Tja gori proti Radovljici te omaguje, dolga, mnogo predolga je pot tako, da se zdi prijatelju Franetu, da bi kazalo že drugič malo prigrizniti. On se je založil s stiškim sirom. Kar cele hlebčke ga je nabasal v nahrbtnik in pravi, da je najboljši med dobrimi. On že ve, kaj je dobro. Na Jesenicah mu pa zaidiši gulaž in tako sladko zna govoriti o papriki v njem, da še tebe premoti. Gulaž brez piva seveda ni to, kar mora biti in tako si kmalu dobro podložen za naporno turo. V Bohinjski Bistrici izstopiš in se najprej ozreš po kolodvoru, če je kje še tretja ali četrta žrtev, da bo vožnja s takšijem cenejša... Da, skoraj bi bil pozabil, z nama je bil tudi volonter, tisti, ki se je

zdel uradnemu očesu najbolj sumljiv in so mu tudi najbolj pretpali obisti. Strajk je pa le spravil srečno pod streho in veseli svojega uspeha se je bil tudi on namenil na Komno. Tako smo bili trije, da je bilo več veselja in cenejša vožnja od kolodvora do Zlatoroga.

Stališči smo se v taksi s svojimi trebušastimi nahrbtniki, kakor smo vedeli in znali. Močno je pretresalo naše kosti, a bilo je še vedno bolje, kakor hoditi peš po taki cesti. Pred Zlatorogom se moras zopet postaviti na lastne noge. Tam te urno obkolijo krepki Bohinjci. Vsi bi radi nosili tvojo prtljago, smuči in še tebe po vrhu, če dobro plačaš. Tu se je treba torej odločiti. Bohinjci so skromni. Dva dinarčka ti računa od kilograma prtljage. Če nisi proletarec, da jih imaš pod kožo sto, plačaš dvesto dinarjev in na Komni si, ne da bi se ti bilo treba mučiti po serpentinah gori nad izvirom Savice. Sicer nismo vprašali Bohinjec, ali nosijo poleg smuči, prtljage, kovčegov in divanov vrtil smučarjem gori v planinsko trdnjavo tudi smučarje in smučarke same, toda iz oči jim lahko razbereš, da bi ne imeli nič proti, posebno če bi lahko oprtali brhko smučarko.

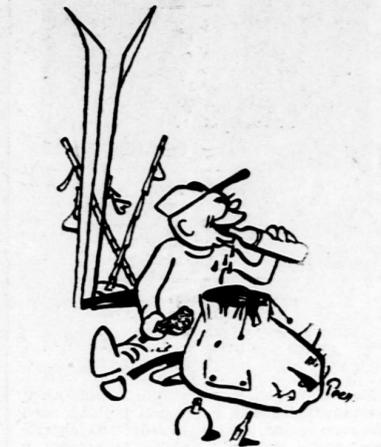
Naši mošnjčki so bili bolj mršavi in zato smo nosače odklonili. Malo postrani so nas pogledali, češ, tem se pa pozna, da so domačini, zamerili nam pa menda niso preveč, saj so morali priznati, da smo naše gore list in da se že po nosovih močno razlikujemo od tistih, ki jim natovorijo na hrbte vse, kar so pripeljali s seboj na smuko. Tako smo jo ubrali peš, malo po serpentinah, malo pa kar po bližnjici, da je šlo hitreje. France in volonter sta sicer nekam čudno sopihala in stokala, če je bila bližnjica prestirna, no nazadnje je pa le šlo, srečno smo jo primahal tja gori do trdnjave. Tam je bil pa koj križ z orientacijo. Čudili smo se, da ni bilo slovesnega sprejema, kakor bi se spodobilo. Pa menda naši nosovi niso pravi ali so pa bili krivi mošnjčki. Skratka, nikogar ni bilo pred vhomod in trdnjavo, še belo oblečenih deklic ne. Kar sami smo morali notri.

Tak bi bil Francelj, če bi ne bil tako visoko preklan

Vstopiš in zagledaš pred seboj vrata, kjer ni nobenega napisu. Tam notri je stališča za smučke in palice. Razvrščene so lepo po kotičkih, da jih zjutraj koj najdeš. To smo še nekoliko zadeli. Naslednja vrata imajo pa napis: »Garderoaba«. Tu ne veš, ali bi vstopil ali ne. V garderobi je mogoče vse. Kaj ko bi vstopil in bi se baš

preoblačila brhka smučarka? Zadrega ali še kaj hujšega bi ti ne bilo prizanešeno. Pa ni tako hudo! Tu se suši vse, kar je mokrega, namreč vse, kar se zmoči zunaj na smuki, pod mokrim snegom ali dežjem. Tisto, kar se zmoči morebiti pod streho trdnjave, seveda ne spada v to garderobo. Tako daleč ne gre širokogrudnost SPD. Ker smo bili še suhi zunaj in znotraj, nismo imeli v garderobi kaj odložiti. Zato smo jo ubrali naprej po hodniku lepo po vrsti od vrat do vrat, dokler nismo prišli do konca in zopet nazaj. Pa je nam prišla naproti zala Bohinjka in nas pobarala, kam smo namenjeni. Dejali smo ji, da smo novi gostje in da bi radi v obednico. Pokazala je nam po stopnicah gori v prvo nadstropje in tako smo srečno našli še obednico.

Volonter je omagal pod težo pomladnih sapic

Nekoliko zamotan je vhod v dom na Komno, pa je prav tako. Se vsaj ni treba bati, da bi pozimi smučarji nanesli na stopnišče in v obednico snega, poleti pa blata. Predno prideš do obednice, si moraš hočeš nočeš posteno osmažiti čevlje in odložiti zunaj pridobljeno mokroto.

Če naletiš v domu takoj na zalo oskrbnico gospo Fani, si lahko šteješ v srečo. Navadno moraš skozi več instanc, da prideš do nje. Pa ne da bi kdo mislil, da je tako ošabna. Bog ne daj! Dela ima toliko in skrbi, da ne utegne stati od jutra do večera in še pozno v noč pri vratih in čakati, kdaj se bo izvolil prigrigati doli iz doline nov gost. Sicer ji pa grede takoj povedati, če stopiš v obednico in še ne poznaš tvojega obraza — hočem reči nosu. Sprejme te na moč prijazno, toda navadno ti pove, da s posebno sobo ne bo nič in tudi sobe, kjer bi bila samo dva, nima nobene več proste. Zadovoljiti se boš moral s skupnim ležiščem, če nisi že prej naročil sobe in za trdno objubil, da prideš tega in tega dne.

Tako si končno pod streho, pod varno in gostoljubno streho. In zdaj samo še čakaj, kako se bodo dogodki razvijali, kakšno bo vreme, kako bo s smuko zjutraj in sploh kakšno je življenje v tem našem novem planinskem domu, o katerem vedo toliko povedati ljudje, ki so že bili v njem. — Tekom dogodkov nam postane vse jasno. J. Z.

TRGOVSKI TALENT
— Dedek, kdaj si pa postal ded?
— Ko si bil ti rojen.
— A če bi se jaz ne bil rodil, bi ti ne bil ded?
— Ne.
— Torej mi pa daj za to kovača.

Društvo prijateljev pravne fakultete

Ljubljana, 13. marca
Društvo prijateljev pravne fakultete v Ljubljani je imelo 12. t. m. redni občni zbor. Soglasno je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: dr. Vladimir Golja, preds. apelacijskega sodišča v Ljubljani; I. podpredsednik: dr. Janko Zirovnik, preds. odvetniške zbornice v Ljubljani; II. podpredsednik: dr. Stanko Majcen, pomočnik bana; III. podpredsednik: dr. Andrej Kuhar, predsednik notarske zbornice v Ljubljani; IV. podpredsednik: dr. Ivan Štokar, generalni ravnatelj v Ljubljani; tajnik: dr. Avgust Munda, kasacijski sodnik v Ljubljani; tajnikov namestnik: dr. Lado Vavpetič, odvetnik v Ljubljani; blagajnik: dr. Rudolf Savjov, univ. profesor v Ljubljani; blagajnikov namestnik: dr. Rudolf Krivic, odvetnik v Ljubljani; odborniki: dr. Aleksander Birmovič, dekan pravne fakultete; dr. Edvard Fajnič, apelac. sodnik v pok.; dr. Jurij Adlešič, župan ljubljanski; dr. Lavo Mastnak, podpred. apelac. sodišča; dr. Josip Hacin, odvetnik; Ivan Skarja, državni svetnik; Barle Gustav, preds. okrož. sodišča Novo mesto; Ivan Šubic, magistratni ravnatelj Celje; Peter Keršič, preds. okrož. sodišča v Ljubljani; Seklar Avgust, finančni direktor; dr. Vidovič Franc, predsedn. okrožnega sodišča v Celju; Franc Zihner, preds. okrožnega sodišča v Mariboru; dr. Kukman Vladimir, banski sekretar v Ljubljani. Preglednika: dr. Josip Krevel, podpredsednik notarske zbornice in dr. Boris Furlan, odvetnik in privatni docent. Razsodniki: dr. Vidmar Jože, državni pravobranilec, dr. Ivan Vrtačnik, preds. uprav. sodišča v pok.; Ivan Mohorič, minister na razpoloženju. V eksekutivi so: predsednik, tajnik, blagajnik dekan pravne fakultete in dr. Janko Zirovnik, preds. odvetniške zbornice.

Članov je imelo društvo preteklo leto 379. Pa izdajanje Zbornika znanstvenih razprav, ki ga izdaja profesorski zbor pravne fakultete je zbralo društvo leta 1936 Din 11.370.— Stroški za Zbornik so bili 24.145 Din. Zbornika se je tiskalo 700 izvodov, prodalo oziroma oddalo pa se je 449 izvodov. Največji kontingent članstva so dali odvetniki (159) in sodniki ter državni tožilci (92). Ni treba povdajati, da je izdaja Zbornika za slovensko in jugoslovensko

pravno znanost velikega pomena. Univerza ne izpira svojega delovanja s tem a tradira znanost dijakom univerza je tudi zarišče znanosti, pravna fakulteta pa je pravna delavnica naroda. V njej se izoblikuje pravo iz nje črpa zakonodaja. Zbornik pa je tudi poslanica naše slovenske univerze inozemski znanosti.

Društvo je tudi to leto pazljivo sledilo vsem dogodkom naše fakultete in univerze.

Obrotniško zborovanje

Poljane, 9. marca.
Da je stanovska zavest med poljanski obrtniki živa, je pokazal občni zbor Obrtnega društva v Gorenji vasi, tretji po vrsti, ki ga je otvoril predsednik g. Ivo Sorli z nagovorom, v katerem je poudarjal, da je bilo društvo budno na straži za stanovske interese. Blagajniško in tajniško poročilo je podal g. Ivan Tomlin, g. Košir pa je predlagal dosedanjemu odboru razrešnico in pohvalo, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. V zastopstvu Zveze je podal lepo poročilo delegat g. zbornični svetnik Igič Fran, ki je navajal vse obsežno delo centrale, opozoril na težak položaj obrtniškega stanu in pozival na obrtniško slogo, na medsebojno stanovsko zupanje in zavest. Pri volitvah ni bilo težko in so prevzeli vodstvo društva obrtniki, o katerih ni dvoma, da bodo svojo ljubezen in voljo posvetili napredu in blagostanju obrtništvu. Predsednik je g. Ivo Sorli, podpredsednik g. Dolinar Ciril, tajnik g. Ivan Tomlin, blagajnik g. Franc Demšar, odborniki pa so gg. Košir, Demšar Janez, Tavčar in Trček. Namestnika gg. Frian in Peternel, v nadzorstvu pa so gg. Miklavčič Matevž, Jenko Anton in Počenič Tomaž.

Izredno lepa udeležba dokazuje, da se obrtništvu z zaupanjem odlepa svoje organizacije in jo tudi podpira. Društveni odbor pomaga tudi sicer svojem članstvu v nujnih primerih celo z brezobrestnim posojili in podporami. Čisti dobilek družabne prireditve se bo porabil za pomoč onemoglim in starejšim obrtnikom. Gosp. Matevž Miklavčič se je ob zaključku zahvalil g. Igiču za umestna izjavanja, pred sednik Sorli pa je pozival k pristopu še one, ki stoji z enakrati se izven skupnih vrst, tako da bo vse obrtništvu Poljanske doline v skupnem taboru.

Vsi v kavarno „STRITAR“!

Dobra godba, lepe pesmi, brhka dekleta — to se sliši iz KAVARNE »STRITAR« v deveto vas! — Zato pojdemo razvedriti se tudi mi, da bomo pozabili, vsaj mi Ljubljancani, malo naše skrbi. — Vsako soboto in nedeljo odprto vso noč.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din preklicli

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

NOVOSTI
lepe vzorce za pumparce, sportne obleke, nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14 2. L.

50 PAR ENTLANJE
azuriranje, vezenje zaves, perla in monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 6.75 Din Ljubljana: Gospodarska 12. 11

KLISEJE
ENO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

DALMATINSKO VINO
točimo črno ... 7 Din
belo ... 8 Din
dingač ... 10 Din
vugava ... 10 Din
Gostilno: Vidovdanska cesta 16, 778

PEKI — POZOR!
Iščem dobro vpejano pekarno za takoj ali pozneje. Pišite na naslov: B u d a Avgust, Zagreb, Savska 130. koliko se peče, kje, in kakšne so zahteve. 765

UMETNO VALJENJE
Niko Poljanc — Št. Vid nad Ljubljano (blizu tovarne Stora) 713

Avtomatična
HLADILNE STROJE
»Juhlad«
proizvaja G. F. Schneider, tovarna strojev. — Skofja Loka
Konkurenčne cene — Prvovrstne reference. 701

ABONENTE
na dobro domačo hrano sprajmem po zmerni ceni. Stari trg št. 28-III. nadstr. levo. 716

UMETNO VALJENJE
vsako množino jajc, sprejme »NIKO«, Poljane, Št. Vid nad Ljubljano, blizu tovarne Stora. 774

DOPISI

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

GOSPOD
mlad, v zakonu nesrečen, želi mlado prijateljico, čedne zunanosti, za skupne izlete. Ponudbe s sliko na podr. »Jutra« na Jesenicah pod značko »Mlad in sojedinc«. 700

INTELIGENTEN GOSPOD
s stalno službo želi rešnega znanjca s samostojno damo, staro od 20 do 30 let, ločenke ali vdove niso izključene. Prednost one, z lastnim stanovanjem. Ne anonimne ponudbe na upravo lista pod »Sreča«. Tajnost strogo zajamčena. 505

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

DRŽAVNE SREČKE
novodošle prodaja menjalnice: »REICHER & TURK« 741

LESENA HISICA
in oral zemlje pol ure od Brezje napredaj. Ponudbe na nasl. A. Gajšek, Zagreb, Vidikovac št. 29. 704

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI
premog
brez prahu,
KOKS, SUHA DRVA.
I. POGAČNIK
Bohoričeva 5 — Telefon 20—59

OREHOVA JEDRCA
1.a bela, 10 kg 160 Din, 25 kg 390 Din. Celj; orehi s tanko lupino 50 kg 245 Din, franko. podvoz. Razpošilja G. Drechsler Tuzla. 769

ŽENITEV

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

GOSPODICA
pravoslavna vera, stara 25 let, z doto 500.000 Din iščem zakonskega druga. Pojasnila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 Din 763

LJUBKA VDOVA
stara 40 let, stara z imetjem 3.000.000 Din iščem zakonskega druga. Pojasnila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg št. 10. Za pojasnila pošljite 10 Din. 763

LJUBKA PLOVOLASKA
stara 19 let, z doto v gotovini 250.000 Din, iščem zakonskega druga. Pojasnila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg št. 10. Za pojasnila pošljite 10 Din. 768

LOČENKA
prijetne zunanosti z doto v gotovini in premoženju 600.000 Din, iščem moža, ki bi hotel biti samo moj. Pojasnila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 Din. 763

GOSPA
popolnoma sama, stara 37 let, z doto 500.000 Din iščem moža, bogatega na srečo in duši. Pojasnila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10. Za pojasnila pošljite 10 Din. 763

LJUBKA ČRNOLASKA
stara 26 let, z doto 270.000 Din, iščem uradnika, trgovca, obrtnika ali slično. Pojasnila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg št. 10. Za pojasnila pošljite 10 dinarjev. 763

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

KROJASKEGA DOMSKENIKA
izurjenega tudi v domskem delu sprejemem takoj. Sprejemem tudi vajenca. Pleško Jože, Cankarjevo nabrežje 3. 776

POSTREZNICO
ki zna dobro kuhati in opravljati vsa hišna dela, išče rodbina dveh oseb za takoj. Nasl. v upravi »Slov. Narod«. 775

DEKLE
stara 16 let, želi nastopiti mesto k 1 ali 2 otrokoma. Naslov na upravi »Slovenskega Naroda«. 782

ŽIVALI

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

PAPIGICA
zelena, ki zna govoriti in sliši na ime Krko Grčić, je ušla. Pošten najditelj naj jo vrne proti nagradi 100 Din, gostilna Grčić, Celovška cesta 65. 176-n

KAPITAL

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

1000 DINARJEV
in več zaslužile mesečno z delom doma. Pošiljam material, prevzamem gotovo blago. Mal kapital je potreben. Zahtevajte prospekte — priložite znamko. Mihajlo Henig, Pančevo, Br. Jovanoviča 20. 762

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

PRAZNO SOBO
s posebnim vhomod oklam. Naslov v upravi »Slov. Narod«. 783

Gorenjski
SEMENSKI KROMPIR beli
»ONEIDA«
dobavlja točno in solidno
Kmetijska okrajna zadruga
KLANJ

2,008.000 Din
je zadela srečka razredne loterije
ŠTEV. 63.326
ki je bila prodana v bančni poslovalnici
BEZJAK — Maribor
GOSPOSKA ULICA 25
S tem si je bančna poslovalnica Bezjak utrdila sloves
kovačnice sreče
Po zadnjih velikih dobitkih (od 40.000 do 1.000.000 Din) je prispel sedaj največji, sploh možni milijonski dobiček!
Nove srečke
se že dobe v bančni poslovalnici
BEZJAK!

Otroški vozički, Dvokolesca, Sivain, najnovjših motorji, stroji, modelov trikotki, stroji, PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO!

„TRIBUNA“ F. BATJEI
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Makulturni papir

proda
»prava „Slovenskega Naroda“
Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 5

HALO!
Danes vsi na dobro kapljico dalmatinskega odklikovanega vina!
HALO!
Belo prima Din 10.— Črna lošin I.a Din 10.—
Belo navadno » 8.— Črno navadno » 7.—
Toči se v Prešernovi ulici 5 na dvorišču. — Priporoča se
BUJAS MARTIN